

Mitmeaastane tööprogramm 2009-2012

Европейска агенция по химикали Evropská agentura pro chemické látky Det Europæiske Kemikalieagentur Europäische Chemikalienagentur **European Chemicals Agency** Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων Agencia Europea de Sustancias y Preparados Químicos Euroopa Kemikaaliamet Euroopan kemikaalivirasto Agence européenne des produits chimiques Európai Vegyianyag-ügynökség Agenzia europea per le sostanze chimiche Europos cheminių medžiagų agentūra **European Chemicals Agency** Eiropas Ķimikāliju aģentūra L-Aġenzija Ewropea għas-Sustanzi Kimiċi Europees Agentschap voor chemische stoffen Europejska Agencja Chemikaliów Agência Europeia dos Produtos Químicos Agenția Europeană pentru Produse Chimice Evropska agencija za kemikalije Europeiska kemikaliemyndigheten Evropská agentura pro chemické látky Det Europæiske Kemikalieagentur Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων Agencia Europea de Sustancias y Preparados Químicos Euroopa Kemikaaliamet Euroopan kemikaalivirasto Agence européenne des produits chimiques Európai Vegyianyag-ügynökség Agenzia europea per le sostanze chimiche Eiropas Ķimikāliju aģentūra L-Aġenzija Ewropea għas-Sustanzi Kimiċi Europees Agentschap voor chemische stoffen Europejska Agencja Chemikaliów Agência Europeia dos Produtos Químicos Agenția Europeană pentru Produse Chimice Evropska agencija za kemikalije Europeiska kemikaliemyndigheten Evropská agentura pro chemické látky Det Europæiske Kemikalieagentur Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων **European Chemicals Agency** Agencia Europea de Sustancias y Preparados Químicos Euroopa Kemikaaliamet Euroopan kemikaalivirasto Agence européenne des produits chimiques Európai Vegyianyag-ügynökség Agenzia europea per le sostanze chimiche Eiropas Ķimikāliju aģentūra L-Aġenzija Ewropea għas-Sustanzi Kimiċi Europees Agentschap voor chemische stoffen Europejska Agencja Chemikaliów Agência Europeia dos Produtos Químicos Agenția Europeană pentru Produse Chimice Evropska agencija za kemikalije Europeiska kemikaliemyndigheten Evropská agentura pro chemické látky Det Europæiske Kemikalieagentur Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων **European Chemicals Agency** Agencia Europea de Sustancias y Preparados Químicos Euroopa Kemikaaliamet Euroopan kemikaalivirasto Agence européenne des produits chimiques Európai Vegyianyag-ügynökség Agenzia europea per le sostanze chimiche Eiropas Ķimikāliju aģentūra L-Aġenzija Ewropea għas-Sustanzi Kimiċi Europees Agentschap voor chemische stoffen Europejska Agencja Chemikaliów Agência Europeia dos Produtos Químicos Agenția Europeană pentru Produse Chimice Evropska agencija za kemikalije Europeiska kemikaliemyndigheten Evropská agentura pro chemické látky Det Europæiske Kemikalieagentur Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων **European Chemicals Agency** Agencia Europea de Sustancias y Preparados Químicos Euroopa Kemikaaliamet Euroopan kemikaalivirasto Agence européenne des produits chimiques Európai Vegyianyag-ügynökség Agenzia europea per le sostanze chimiche Eiropas Ķimikāliju aģentūra L-Aġenzija Ewropea għas-Sustanzi Kimiċi Europees Agentschap voor chemische stoffen Europejska Agencja Chemikaliów Agência Europeia dos Produtos Químicos Agenția Europeană pentru Produse Chimice Evropska agencija za kemikalije Europeiska kemikaliemyndigheten Evropská agentura pro chemické látky Det Europæiske Kemikalieagentur Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων

Euroopa Kemikaaliamet

Annankatu 18

00120 Helsingi

Soome

Viitenumber: ECHA-MB/59/2008 (ECHA haldusnõukogus vastu võetud dokument)

Kuupäev: 25.09.2008

Keel: eesti

Kui teil on käesoleva dokumendi kohta küsimusi või märkusi, palume need saata e-posti aadressil info@echa.europa.eu, märkides dokumendi viitenumbri, väljaandmise kuupäeva ja keeleversiooni.

EUROOPA KEMIKAALIAMET
Mitmeaastane tööprogramm 2009–2012

Sisukord

<u>HALDUSNÕUKOGU EESSÕNA</u>	4
<u>TEGEVDIREKTORI ÜLEVAADE</u>	5
1 <u>SISSEJUHATUS</u>	6
2 <u>EUROOPA KEMIKAALIAMET AASTATEL 2009–2012</u>	6
2.1 ECHA MISSIOON.....	6
2.2 ECHA VISIOON	7
2.3 ECHA VÄÄRTUSED.....	8
2.4 ECHA ÜLDEESMÄRGID AASTATEKS 2009–2012	9
3 <u>TEGEVUS – REACHI PROTSESSIDE RAKENDAMINE</u>	10
3.1 REGISTREERIMINE, EELREGISTREERIMINE JA ANDMETE VAHETAMINE	10
3.1.1 <i>Registreerimine</i>	10
3.1.2 <i>Ettevalmistused registreerimiseks ja andmete vahetamiseks</i>	11
3.2 HINDAMINE.....	12
3.2.1 <i>Toimikute hindamine</i>	12
3.2.2 <i>Ainete hindamine</i>	13
3.3 AUTORISEERIMINE JA PIIRANGUD	13
3.3.1 <i>Autoriseerimine</i>	13
3.3.2 <i>Piirangud</i>	15
3.4 KLASSIFITSEERIMINE JA MÄRGISTAMINE	16
3.5 JUHENDITE JA KASUTAJATOE KAUDU PAKUTAV NÕUSTAMINE JA ABI.....	17
3.5.1 <i>Juhendid</i>	17
3.5.2 <i>Kasutajatugi</i>	18
3.6 TEGEVUSI TOETAVAD INFOTEHNOLOOGILISED VAHENDID	18
3.7 TEADUSLIK JA PRAKTILINE NÕU ÕIGUSAKTIDE EDASISEKS TÄIUSTAMISEKS	19
4 <u>ECHA ORGANID JA TUGITEGEVUS</u>	19
4.1 SEKRETARIAAT	19
4.2 KOMITEED JA FOORUM.....	20
4.2.1 <i>Riskihindamise komitee ja sotsiaalmajandusliku analüüsi komitee</i>	20
4.2.2 <i>Liikmesriikide komitee</i>	21
4.2.3 <i>Foorum</i>	21
4.3 APELLATSIOONINÕUKOGU	22
4.4 TEABEVAHETUS	22
4.5 SUHTED EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDEGA JA RAHVUSVAHELINE KOOSTÖÖ.....	23
4.5.1 <i>Koostöö Euroopa Liidu institutsioonide ja asutustega</i>	23
4.5.2 <i>Koostöö rahvusvaheliste uurimisasutustega</i>	23
4.5.3 <i>Koostöö kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega</i>	24
5 <u>JUHTIMINE, ORGANISATSIOON JA VAHENDID</u>	24
5.1 JUHTIMINE JA ORGANISATSIOON	24
5.2 EELARVE, FINANTSEERIMINE JA HANKED.....	25
5.3 PERSONAL JA INFRASTRUKTUUR	26
5.4 INFO- JA KOMMUNIKATSIOONITEHNOLOOGIA	27
6 <u>LISAD</u>	28
1. LISA. REACHI AJAKAVA	
2. LISA. EELDATAV EELARVE JA TÖÖLEVÕTMISE PLAAN	

Haldusnõukogu eessõna

Euroopa Kemikaali ameti (ECHA) kõrgeima otsuseid tegeva organina oli haldusnõukogu ameti esimene täielikult toimiv organ, kes koos tegevdirektori ja väikese arvulise esialgse töötajaskonnaga alustas tööd ameti ülesehitamiseks kohe pärast selle loomist 1. juunil 2007.

REACH-määrus on suurim seadusandlik projekt, mille Euroopa Liit on viimastel aastatel vastu võtnud, ning ambitsioonikaim kemikaale käsitlev õigusakt maailmas. Selle eesmärk on lahendada paljud Euroopa Liidu varasemate kemikaale käsitlevate õigusaktide vajakajäämised, eeskätt teabe puudumine enamiku Euroopa Liidu turul olevate keemiliste ainete ohtudest inimeste tervisele ja keskkonnale ning süsteemi aeglus ohtlikena määratletud ainete käsitlemisel.

Kemikaalid toovad meie igapäevasesse ellu reaalseid hüvesid. Ent teatud kemikaalid võivad inimeste tervist ja/või keskkonda tõsiselt kahjustada. REACHiga pannakse kemikaalide turuleviijatele vastutus ohtlike kemikaalide potentsiaalse kahjuliku mõju mõistmise ja nende kasutamise seotud riskide juhtimise eest. Samuti on REACHi eesmärk tõsta Euroopa Liidu kemikaalitööstuse konkurentsivõimet, edendades uuenduslikkust ja kõrvaldades varasema killustatud seadusandliku süsteemiga kaasnenud siseturu moonutused.

Juba alguses oli selge, et REACHi rakendamine võib osutuda tõsiseks proovikiviks nii asjassepuutuvatele ettevõtetele kui ka uue süsteemi tuumaks olevale ECHA-le. REACHi tegevuse käivitamise edukus sõltub suurel määral ameti töö kvaliteedist ja tõhususest, seda nii tema enda töökorra ja IT-süsteemide kui ka ettevõtetele ja liikmesriikidele antava nõu ja toe osas. Ameti loomisest möödunud pooleteise aasta jooksul saadud kogemuste põhjal usub haldusnõukogu, et ECHA täidab talle pandud kõrged lootused. Ilmselgelt sõltub REACHi edukas rakendamine ka tugevatest sidemetest ja tihedast koostööst ECHA, Euroopa liikmesriikide pädevate asutuste ning Euroopa institutsioonide, eelkõige komisjoni ja Euroopa Parlamendi vahel.

ECHA töö peab tuginema usaldusväärsele teaduslikule hindamisele ja eeskujulikule regulatiivsele tegevusele ning sellesse tuleb kaasata parimad teaduslikud ja tehnilised eriteadmised, et keemiliste ainete pidevalt lisanduvaid kvaliteetseid andmeid otstarbekalt kasutada. Samal ajal peab amet tegutsema täiesti sõltumatult. Üksnes sel moel suudab ta tagada oma arvamuste ja otsuste objektiivsuse ning selliste uuenduslikumate ainete ja tehnoloogiate väljatöötamise, millega asendada inimestele või keskkonnale suurimaid ohte kujutavad ained või ainete kasutusviisid.

Tegevdirektori ülevaade

Käesoleva dokumendiga sätestatakse Euroopa Kemikaali ameti (ECHA) esimene mitmeaastane tööprogramm aastateks 2009–2012. Iga aasta oktoobri lõpuks vaatab ECHA haldusnõukogu selle programmi üle ning võtab samal ajal vastu ameti järgmise aasta tööprogrammi, mis sisaldab täpsustusi järgneva aasta kohta.

Esimese mitmeaastase tööprogrammi eesmärk on sätestada ECHA tehnilised ja teaduslikud ülesanded ja järgnevate aastate eesmärgid. Samuti selgitatakse selles REACHi sageli ülimalt keerukate menetluste tagamaid. Loodetavasti muudab see programmi arusaadavamaks ka neile, kes ei ole REACHi osas asjatundjad, ja aitab seega saavutada suuremat läbipaistvust. Esimeses peatükis käsitletakse tihedas koostöös ameti töötajatega välja töötatud ECHA visiooni, missiooni ja väärtusi ning ameti esimese tegevusetapi üldeesmäärke. Sellele järgneb ülevaade ameti operatiiv- ja haldustegevusest järgnevatel aastatel ning tema rollist REACHi protsessides. Lisades esitatakse kokkuvõtte ECHA vahenditest ja REACHi vahe-eesmärkidest aastateks 2009–2012.

Alates oma loomisest 2007. aasta juunis on ECHA pidanud väga kiiresti kasvama ning seisma silmitsi samaaegselt mitme ülesandega, et suuta üksnes 12 kuud hiljem edukalt toime tulla talle pandud arvukate operatiiv- ja haldusülesannetega.

Amet alustas oma tegevust vaid umbes kaks kuud enne seda, kui haldusnõukogu pidi käesoleva dokumendi vastu võtma. Sellest tulenevalt mõjutavad programmis kirjeldatud ülesandeid ja eeldusi mitu ebakindlat asjaolu. Seepärast on need väljendatud üsna üldsõnaliselt ning hilisemates väljaannetes võib osutuda vajalikuks neid täpsustada.

ECHA tegevdirektorina olen saanud palju positiivset tagasisidet ameti tegevuse käivitamise kohta sellise enneolematult lühikese aja jooksul ning REACHi tegevuse alustamise kohta 1. juunil 2008. Ent ilmselgelt ootavad tõelised katsumused REACHi toimimise tagamisel alles ees. Aastad 2009–2012 on ECHA jaoks määrava tähtsusega, kuna me peame täiustama ja tugevdama oma töökorda ning juhtimissüsteeme, et tulla toime töökoormusega, kui see seoses registreerimise esimese tähtajaga aastal 2010 eeldatavalt haripunkti jõuab, ning et alustada usaldusväärset väga ohtlike ainete autoriseerimismenetlust. Ühtlasi peab ECHA võimalikult ulatuslikult toetama tööstust REACHi rakendamisel, et aidata Euroopas tegutsevatel ettevõtetel oma konkurentsivõimet parandada.

Võrreldes eelnevate kemikaale käsitlevate õigusaktidega mõjutab REACH palju laiemat osalejateringi ning nõuab mõtlemisviisi muutmist nii tööstuselt kui ka ametiasutustelt. Kõnealuse uue süsteemi edukaks rakendamiseks peab ECHA tegema usaldusel põhinevat koostööd nii oma institutsioonidest partnerite, Euroopa Komisjoni, Euroopa Parlamendi ja liikmesriikide ametiasutustega kui ka kõikide sidusrühmade ja huvirühmadega. Seepärast oleksime väga tänulikud teie tagasiside eest käesolevale mitmeaastasele tööprogrammile, mis avaldatakse ameti veebilehel aadressil www.echa.eu. Ootame huviga teie seisukohti.

Loodan siiralt, et ECHA esimene mitmeaastane tööprogramm on teie jaoks huvitav ja kasulik.

Geert Dancet,
tegevdirektor

1 Sissejuhatus

1. juunil 2007 loodud Euroopa Kemikaaliametil (ECHA) on keskne roll Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega nr 1907/2006 (mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist)¹ kehtestatud Euroopa Liidu uues kemikaalide reguleerimise süsteemis. 2008. aasta lõpuks täiendatakse REACH-määrust hiljuti heakskiidetud määrusega ainete ja segude klassifitseerimise, märgistamise ja pakendamise kohta (klassifitseerimise, märgistamise ja pakendamise määrus²). Euroopa määrustena kohaldatakse neid õigusakte kõikides liikmesriikides vahetult, ilma et neid oleks vaja riiklikkusse õigusesse üle võtta. REACHi süsteemi eesmärk on tagada inimeste tervise ja keskkonna kõrgetasemeline kaitse, edendada kemikaalide ohtude hindamisel loomkatsete asemel alternatiivseid meetodeid, hõlbustada ainete vaba ringlust ühtsel turul ning soodustada konkurentsivõimet ja uuenduslikkust.

Praktilisest küljest oodatakse, et uue korraga täidetakse teadmistelüngad enne 1981. aastat Euroopa turule toodud kemikaalide osas, kiirendatakse ohutute ja uuenduslike kemikaalide turuletoomist ning tõhustatakse kõnealuste ainete kaasnevate riskide hindamist, eeskätt viies riskide tuvastamise ja juhtimisega seotud tõendamiskohustuse ametiasutustelt üle ettevõtetele.

REACHi edukas rakendamine nõuab hästtoimivat ametit, kes suudab rangetest seaduses ettenähtud tähtaegadest kinni pidades koostada sõltumatuid ja kõrgekvaliteedilisi teaduslikult põhjendatud arvamusi ning tagada õigusaktidega sätestatud tegevuste sujuva toimimise. REACHi tõhusat toimimist mõjutavad aga ka ECHA institutsioonilised partnerid, eeskätt Euroopa Liidu liikmesriigid ja Euroopa Komisjon. Näiteks sõltub REACHi süsteemi usaldusväärsus algusest peale piisavate vahendite eraldamisest ning tõhusast ja õiglasest jõustamispoliitikast. Kuna ECHA vastutab Euroopa Komisjoni jaoks arvamuste koostamise eest, mõjutavad edukat rakendamist lisaks ka kõnealuste protsesside algatamine ning Euroopa Komisjoni ja/või liikmesriikide võetavad asjakohased järeelmeetmed.

2 Euroopa Kemikaaliamet aastatel 2009–2012

2.1 ECHA missioon

ECHA missioon on kõigi REACHiga seotud ülesannete juhtimine, viies ellu või kooskõlastades vajalikku tegevust, et tagada järjepidev rakendamine ühenduse tasandil ning anda liikmesriikidele ja Euroopa institutsioonidele kemikaalide kasutamise ohutuse ning sotsiaalmajanduslike tahkudega seotud küsimustes võimalikult head teaduslikku nõu. Selle saavutamiseks tuleb tagada usaldusväärne otsustamisprotsess, tuginedes parimale võimalikule teaduslikule, tehnilisele ja regulatiivsele pädevusele ning toimides sõltumatu asutusena tõhusalt, läbipaistvalt ja järjepidevalt.

ECHA aitab saavutada REACHi eesmarke ning tagada seeläbi tervise ja keskkonna kõrgetasemelist kaitset, soodustades samaaegselt uuenduslikkust ja konkurentsivõimet. Ameti asutamismääruses nähakse ette, et *„amet peaks olema keskne asutus, mis tagab, et kemikaale käsitlevad õigusaktid ja otsuste tegemise protsessid ning nende aluseks olev teaduslik baas oleksid kõikide sidusrühmade ja avalikkuse jaoks usaldusväärsed. Ametil peaks olema keskne roll käesoleva määruse alase suhtluse koordineerimisel ning selle rakendamisel. Seetõttu on oluline, et ühenduse asutused, liikmesriigid, laiem*

¹ Määrus (EÜ) nr 1907/2006 (edaspidi „REACH-määrus” või „REACH”).

² Eeldatavasti võtavad Euroopa Parlament ja nõukogu klassifitseerimise, märgistamise ja pakendamise määruse ainete ja segude klassifitseerimise, märgistamise ja pakendamise kohta vastu ning see avaldatakse 2008. aasta lõpuks. Sellega rakendatakse ELis ÜRO majandus- ja sotsiaalnõukogus (ÜRO ECOSOC) heakskiidetud ohtlike ainete ja segude klassifitseerimise ja märgistamise rahvusvahelisi kriteeriumeid, mida tuntakse kemikaalide klassifitseerimise ja märgistamise ühtse ülemaailmse süsteemina. Kõnealuse määrusega tühistatakse alates 1. juunist 2015 direktiivid 67/548/EMÜ ja 1999/45/EÜ.

*avalikkus ja huvitatud isikud ametit usaldaksid. Sel põhjusel on äärmiselt oluline tagada ameti sõltumatus, suur teaduslik, tehniline ja regulatiivne pädevus ning samuti läbipaistvus ja tõhusus”.*³

Seega on ECHA põhieesmärk tagada REACHi raames usaldusväärne ja nõuetekohane otsuste tegemise protsess. Peamised eeldused, mis võimaldavad ECHA-l seda saavutada, on järgmised:

- amet on sõltumatu;
- amet saavutab suure teadusliku pädevuse;
- amet saavutab suure tehnilise pädevuse;
- amet saavutab suure regulatiivse pädevuse;
- amet töötab läbipaistvalt;
- amet töötab tõhusalt.

Üks põhilisi REACHiga seotud ülesandeid on keemiliste ainete registreerimisprotsessi haldamine; see võimaldab koguda kemikaalide kohta teavet, mis on eeldatavalt oluliselt täielikum ja parema kvaliteediga kui seni kättesaadavad andmed. ECHA-l on kõnealuse teabe hindamise ning registreerijalt lisateabe nõudmise otsuste järjepidevuse tagamisel võtmeroll ning seega tagab ta ka kogutud andmete kvaliteedi. Peale selle juhivad ECHA registreerimise kohustusest vabastamise protsessi seoses toote- ja tehnoloogiaalase uurimis- ja arendustegevusega.

Oma komiteede kaudu esitab ECHA Euroopa Komisjonile arvamusi väga ohtlike ainete autoriseerimistaotluste kohta ning selliste ainete tootmise, impordi ja/või kasutamise piiramise ettepanekute kohta, millega seotud riske REACHi protsessides muul viisil ei käsitleta.

ECHA loob Euroopa Liidus toodetud või Euroopa Liidu turule toodud ohtlike kemikaalide klassifitseerimiseks ja märgistamiseks andmiku ning ühtlustab kõnealuseid klassifikatsioone. Euroopa Parlamendi ja nõukogu ainete ja segude klassifitseerimise, märgistamise ja pakendamise määrusega pannakse ECHA-le selles osas lisakohustusi. Samuti peab ECHA abistama registreerijaid, liikmesriike ja Euroopa Komisjoni REACHi rakendamisel ning täitma olulisi ülesandeid selleks, et vähendada vajadust loomkatsete järele.

ECHA-le võidakse määrata lisakohustusi. Kõikide lisakohustuste puhul tuleb aga arvesse võtta REACHis ning klassifitseerimise, märgistamise ja pakendamise määruses kehtestatud väga erinevaid tegevusi ja nõuete täitmise rangeid tähtaegu, mida ECHA esmajoones peab täitma.

2.2 ECHA visioon

ECHA visioon on saada *peamiseks* rahvusvaheliselt tunnustatud ametiks kõikides tööstuskemikaalide ohutusega seotud küsimustes ning usaldusväärse ja kõrgekvaliteedilise kemikaalide alase teabe allikaks. ECHA on usaldusväärne, tõhus ja läbipaistev reguleeriv asutus, kes suudab kõige nüüdisaegsemate haldustavade ja personalipoliitika rakendamise kaudu tööle võtta motiveeritud ja oskuslikke töötajaid. Tööstus peaks nägema ECHA-s usaldusväärset partnerit, kellelt saab vajalikku nõu ja abi.

Lühiajalises perspektiivis toimib ECHA ausa vahendajana kõikide huvitatud isikute vahel, keda REACH-määrus mõjutab. Ta juhendab kemikaalide tootjaid, importijaid ja kasutajaid nende kohustuste täitmisel ning on tõhus kontaktpunkt, kust Euroopa Komisjon, Euroopa Parlament, liikmesriigid, tööstus ja laiem avalikkus saavad teavet keemiliste ainete kohta. Esmatähtsaks peetakse toimiva teabevahetuse ja koostöö väljakujundamist liikmesriikide pädevate asutustega, mis võimaldab kasutada nende kvaliteetseid teaduslikke ja tehnilisi ressursse. Veel üks oluline tahk on tihedate sidemete ja korrapärase dialoogi tagamine Euroopa Parlamendi ning Euroopa Komisjoniga.

³ REACH-määruse 95. põhjendus.

Pikas perspektiivis on ECHA eesmärk muuta Euroopa Liidu kemikaalide reguleerimise süsteem eeskujuks ka teistele valitsustele. Amet hakkab mängima rahvusvahelist võtmerolli, kuna eelduste kohaselt sisaldavad tema andmebaasid rohkem teavet kui ühegi muu võrreldava reguleeriva organi andmebaasid maailmas. Ta tagab kemikaalide ja nende kasutusviiside tavalisi ja ohtlikke omadusi käsitlevate andmete üha kasvava hulga kvaliteedi ning teeb selle teabe võimalikult lihtsalt kättesaadavaks, võttes samas arvesse teatud andmete konfidentsiaalsust. Selline teabevahetusprotsess võib hõlmata näiteks laiemale avalikkusele mõistetava kemikaale käsitleva teabe levitamise viiside väljatöötamist.

Oma õigusliku raamistiku piires aitab ECHA ulatuslikult kaasa ka Euroopa Ühenduse rahvusvaheliste kohustuste täitmisele.

Peale selle keskendub amet eeskätt uurimistegevuseks vajaliku teadusliku teabe kättesaadavaks tegemisele ning teadusringkondadega hästitoimivate suhtluskanalite loomisele, tagamaks, et REACHist tulenevatest teadusuuringutega seotud vajadustest teavitatakse nõuetekohaselt ja et teadusringkondadelt saadakse ajakohast teavet.

2.3 ECHA väärtused

Kaasaegse avaliku haldusasutusena väärtustab ECHA läbipaistvust, erapooletust, vastutuse võtmist ja tõhusust ning juhib REACHi tegevust turvaliselt, professionaalselt ja teaduspõhiselt. See näitab, kuivõrd ECHA hindab oma sõltumatust välistest huvidest, tehes samaaegselt koostööd kõikide sidusrühmade, Euroopa institutsioonide ja liikmesriikidega. Amet järgib jõulist võrdsete võimaluste ja keskkonnasõbralikkuse poliitikat.

Need põhimõtted kajastuvad ECHA sisekorras ja -eeskirjades, mille hulka kuuluvad [haldusnõukogu, komiteede ja foorumi töökord](#), [ECHA toimimisjuhend](#), [ECHA teabevahetusstrateegia](#) ja [ECHA eeskirjad läbipaistvuse kohta](#). Kõikidel osapooltel, keda REACH-määrus puudutab, peab olema võrdne juurdepääs teabele ja abile. REACHiga seotud teavet jagades ja selle rakendamist toetades pöörab amet erilist tähelepanu väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele.

Euroopa Liidu organina näeb ECHA end kõrgete standarditega nüüdisaegse avalikke teenuseid osutava asutusena. Amet soovib, et teda tunnustatakse atraktiivse tööpaiga ja eeskujuliku tööandjana, kes hoolib oma töötajate heaolust.

2.4 ECHA üldeesmärgid aastateks 2009–2012

ECHA on kindlaks määranud üldeesmärgid, millest sõltub tema töö edukus esimestel tegevusaastatel. Kõnealuseid eesmärke täiendavad ja täpsustavad iga järgneva peatüki alguses välja toodud üksikasjalikumad konkreetset põhieesmärgid.

Üldeesmärke tuleb vaadelda ECHA õiguslike volituste kontekstis. Käesolevale mitmeaastasele tööprogrammile on lisatud ülevaade REACH-määruses ajavahemikuks 2009–2012 kehtestatud vaheesmärkidest (1. lisa).

Üldeesmärgid aastateks 2009–2012:

- kõige olulisem eesmärk on **panna REACH toimima ja täita ECHA-le määratud ülesandeid**, rakendades kõikide REACHi protsesside ning hiljuti heakskiidetud klassifitseerimise, märgistamise ja pakendamise määrusest tulenevate ülesannete puhul tõhusaid ja läbipaistvaid menetlusi;
- ECHA valdkondadeülene eesmärk on **saavutada ja säilitada** REACHi ning klassifitseerimise, märgistamise ja pakendamisega seotud tegevuses **kõikide sidusrühmade usaldus**, eeskätt järjepidevate ja kvaliteetsete teaduspõhiste otsuste ja arvamuste esitamise ning kõikidele asjaomastele osapooltele parima võimaliku juhendamise, nõu ja toe tagamise kaudu;
- ECHA **alustab usaldusväärset hindamis- ja autoriseerimismenetluste korraldamist**, mis hõlmab väga ohtlike nn kandidaatainete loetelu korrapärast ajakohastamist;
- REACHi rakendamisel aitab ECHA **edendada** kemikaalide ohutuse hindamise **alternatiivseid katsemeetodeid ja katseid mittehõlmavaid lähenemisviise**. Katsete ja teavitamisega seotud vajaduste kohta otsuseid tehes keskendub ECHA tunnustatud meetoditele, mis tagavad asjakohase ohte käsitleva teabe kättesaadavuse, püüeldes samas loomkatsete minimeerimise poole;
- ECHA tagab nii **vajalike teaduslike IT-vahendite** aegsa kättesaadavuse ja edasise arendamise kui ka nende rahvusvahelise tunnustamise;
- ECHA kasutab oma pidevalt täienevaid andmebaase tõhusalt ja ennetavalt selleks, et **hõlbustada avalikkuse juurdepääsu teabele, mis käsitleb kemikaale kogu nende kasutustsükli jooksul**, võttes arvesse asjaomaste osapoolte õigustatud muret konfidentsiaalsuse pärast;
- ECHA **jälgib oma tulemuslikkust**, et ta suudaks pidevalt täiustuda ja aidata kaasa REACH-määruses nõutud aruandluse tagamisele ning hinnata võimalikku koostõimet seotud ühenduse õigusaktidega;
- foorumi kaudu **aitab ECHA kaasa ka REACHi tõhusale jõustamisele**;
- ECHA tagab oma ülesannete täitmiseks **piisavate inimressursside olemasolu** kõrgelt kvalifitseeritud töötajate aegsa töölevõtmise ja põhjaliku koolitamise kaudu.

3 Tegevus – REACHi protsesside rakendamine

3.1 Registreerimine, eelregistreerimine ja andmete vahetamine

Põhieesmärgid ajavahemikul 2009–2012

- tagada ettevõtete suutlikkus täita oma registreerimiskohustusi võimalikult tõhusalt, et luua alus järgnevale tööle, näiteks hindamisele;
- tagada eelregistreeritud ainete loetelu õigeaegne avaldamine 1. jaanuariks 2009;
- tulla toime registreerimise esimesest tähtajast tuleneva tippkoormusega;
- töödelda allkasutajate teateid eelregistreerimata ainete kohta.

Kuigi registreerimine, eelregistreerimine ja andmete vahetamine on omavahel äärmiselt tihedalt seotud, võib need jagada kahte osasse, st ühelt poolt eelregistreerimine ja andmete vahetamine ning teiselt poolt registreerimine. Kaks esimesena nimetatud protsessi kujutavad endast ettevalmistavat tegevust faasiainete edasilükatud registreerimiseks. Mittefaasiainete registreerimine algas 1. juunil 2008 ning faasiainete registreerimisega alustatakse hiljem.

3.1.1 Registreerimine

Oluline muudatus Euroopa Liidu varasemate kemikaale käsitlevate õigusaktidega võrreldes on see, et REACHi alusel vastutab riskide eest ettevõtte, kes ainet oma äritegevuse raames toodab, impordib, turule toob või kasutab. Seega nõutakse registreerimissätetega, et kui aine kogus moodustab vähemalt ühe tonni aastas tootja või importija kohta, peavad tootjad ja importijad võtma kohapeal asjakohaseid kemikaaliohutuse hindamisel põhinevaid riskide juhtimise meetmeid ning soovutama neid ka oma klientidele. Meetmete võtmine on nõutav, kui toodetud või imporditud kogus aastas on vähemalt kümme tonni, lähtuvalt kogustest sõltuvalt teabest ainete olemuslike omaduste kohta. Kõnealune teave tuleb koondada registreerimistoimikusse ja esitada ECHA-le.

Teatavatel tingimustel nõutakse toodete tootjailt ja importijailt registreerimistoimiku esitamist kõnealustes toodetes sisalduvate ainete kohta, mille kogus moodustab vähemalt ühe tonni aastas tootja või importija kohta. Eeskätt kohaldatakse seda kohustust selliste ainete suhtes, mille puhul on ette nähtud nende eraldumine tootest. Samuti võib ECHA nõuda registreerimist, kui tooted sisaldavad aineid, mille kogus moodustab rohkem kui ühe tonni aastas tootja või importija kohta, ning kui tal on põhjust kahtlustada, et aine eraldub tootest ning kujutab seega potentsiaalset ohtu inimeste tervisele või keskkonnale⁴. Peale selle peab ECHA töötleva toote- ja tehnoloogiaalaseks uurimis- ja arendustegevuseks kasutatavate ainete registreerimise kohustusest ajutise vabastamise teateid.

Registreerimistaotluse esitamise tähtaeg sõltub aine staatusest varasemate kemikaale käsitlevate õigusaktide alusel. REACH-määrusega luuakse üleminekukord selliste ainete jaoks, mida teatavatel tingimustel toodeti, imporditi või mis toodi turule enne määruse jõustumist 1. juunil 2007 ning millest varasemate õigusaktide kohaselt ei olnud vaja teatada⁵. Neid aineid tuntakse faasiainetena ja nende registreerimistähtpäevad on hilisemad (aastatel 2010, 2013 ja 2018). Kõnealused tähtajad sõltuvad toodetud või imporditud kogustest ja konkreetsetest ohtlikest omadustest.

Üleminekukorra kasutamiseks tuleb faasiained kõigepealt eelregistreerida. Kõiki aineid, mis ei vasta faasiaine õiguslikule määratlusele, käsitletakse uute ainetena (mittefaasiained) ning neid ei tohi toota, importida ega turule tuua ilma registreerimistoimiku eduka esitamiseta.

Mittefaasiainete puhul võttis ECHA vahendite määramise aluseks eelduse, et esimestel aastatel võib laekuda ligikaudu 200–400 registreerimistaotlust aastas. Ootuste kohaselt moodustab faasiainete varane registreerimine kõikidest toimikutest esialgu suhteliselt väikese osa ning nende toimikute esitamise maht peaks oluliselt kasvama esimese faasiainete registreerimise tähtpäeva (2010)

⁴ Alates 1. juunist 2011 on kõik toodete tootjad või importijad kohustatud teavitama ECHAt, kui nende tooted sisaldavad kandidaatainete loetellu kantud väga ohtlikke aineid üle teatava künniskoguse.

⁵ Direktiiv 67/548/EMÜ.

lähenedes. Eeldatavasti laekub ECHA-le 2010. aastal ligikaudu 20 000 registreerimistoimikut (sh ühise esitamise raames esitatud toimikud). Samasuguseid suundumusi oodatakse järgnevate faasiainete registreerimise tähtaegade puhul.

3.1.2 Ettevalmistused registreerimiseks ja andmete vahetamiseks

Et tootjatele ja importijatele kehtiksid registreerimise üleminekusätteid, peavad nad esitama 1. juunist kuni 1. detsembrini 2008 toimuva eelregistreerimise käigus piiratud hulgal teavet faasiaine kohta, mida nad kavatsesid registreerida (puuduvad andmed, puudub turg). Eelregistreerimisega algatatakse ainet käsitlevad teabevahetusfoorumid (*Substance Information Exchange Fora* – SIEF), kus ained eelregistreerinud tootjad ja importijad saavad vahetada teavet ja valmistada ühiselt ette registreerimiseks esitatavad andmed.

Eelregistreerimine on oluline etapp ka ECHA jaoks. 1. jaanuariks 2009, st üks kuu pärast eelregistreerimisperioodi lõppu, peab ECHA avaldama oma veebilehel kõikide eelregistreeritud ainete loetelu. Loetelusse kantakse ainete nimetused, sealhulgas olemasolu korral nende EINECS- ja CAS-numbrid, esimene oletatav registreerimistähtaeg ning sarnaste ainete nimetused, millest oleks potentsiaalselt abi andmelünkade täitmisel, kasutades analoogmeetodit, kemikaalide kategooriatesse grupeerimist ja kvantitatiivseid struktuuri-aktiivsuse seoseid (QSAR). Seega on kõnealune loetelu kui kõikide selliste olemasolevate ainete nimistu, mille tootmise või importimise kogus ühenduses on vähemalt üks tonn aastas tootja või importija kohta, oluline teabeallikas ning ka väärtuslik kavandamisvahend registreerimise ja võimaliku hindamisega seotud töös.

Eelregistreerimata või registreerimata aineid ei tohi toota, importida ega turule tuua ning seega ei ole need allkasutajatele kättesaadavad. Katkestuste vältimiseks äritegevuses võivad allkasutajad teavitada ECHA-t asjaolust, et aine ei ole loetelusse kantud. Sellisel juhul avaldab ECHA oma veebilehel aine nimetuse ning edastab taotluse korral allkasutaja kontaktandmed potentsiaalsele registreerijale. Kõnealuse tegevusega seotud töö peaks toimuma peamiselt 2009. aastal.

Samuti peab ECHA toime tulema nn hilise eelregistreerimisega selliste tootjate ja importijate puhul, kes esmakordselt toodavad või impordivad faasiaineid koguses vähemalt üks tonn ning kes võivad seega faasiaineid eelregistreerida ka pärast 1. detsembrist 2008. ECHA aktsepteerib sellist hilist eelregistreerimist juhul, kui see toimub vähemalt üks aasta enne lõplikku registreerimistaotluse esitamise tähtpäeva (1. juuni 2017), ja ajakohastab vastavalt sellele eelregistreeritud ainete loetelu.

Ainet käsitlevate teabevahetusfoorumite (SIEF) põhieesmärk on vahetada andmeid, et minimeerida kulusid, vältida kattuvaid loomkatseid ning edendada ainete ühtset klassifitseerimist ja märgistamist. Ainet käsitlevate teabevahetusfoorumite loomisel ECHA ei osale. Protsessi hõlbustamiseks on ECHA aga loonud IT-süsteemi, mille haldamist ta jätkab ka edaspidi ning kus potentsiaalsed registreerijad ning sama faasiaine registreerijad leiavad turvaliselt nn eel-SIEFi veebilehtedelt üksteise kontaktandmed. Pärast eelregistreeritud ainete loetelu avaldamist võivad asjaomaste ainete kohta teavet valdavad kolmandad osapooled endast vastavatel eel-SIEFi veebilehtedel märku anda, kui nad soovivad oma andmeid vahetada. Ka ECHA teeb kõik võimaliku, et tagada ELi muude regulatiivsete raamistike alusel lubatud biotsiidides ja taimekaitsevahendites sisalduvaid toimeaineid käsitleva kontaktteabe lisamine vastavatele eel-SIEFi veebilehtedele. Eelregistreerimata faasiainete ja mittefaasiainete puhul võimaldab registreerimisele eelnev päringute protsess ECHA-l andmete vahetamist hõlbustada.

Kui uuringu andmete vahetamise osas kokkulepet ei saavutata, teeb ECHA teatavatel juhtudel otsuse või annab loa viidata juba esitatud teabele. Kui mitte mingeid andmeid ei ole esitatud, otsustab ECHA, kas mõni teine potentsiaalne registreerija peab katset kordama või mitte. Eelduste kohaselt saavutab selliste lahkarvamuste arv SIEFis haripunkti 2010. aastal, esimesele registreerimistähtpäevale eelnevatel kuudel.

3.2 Hindamine

Põhieesmärgid ajavahemikul 2009–2012

- tagada otsuste tõhusus ja järjepidevus ning täiustada vajaduse korral hindamise ja vastavuskontrolli menetlusi ja teaduslik-tehnilisi kriteeriume;
- kontrollida võimalikult paljude toimikute nõuetele vastavust, et valmistuda ette esimeseks massiliseks toimikute esitamiseks 2010. aastal. Tööstusega luuakse tihe teabevahetus, et tagada õige teabe esitamine nendes toimikutes.

Hindamisprotsess hõlmab kahte omavahel seotud ülesannet: toimikute hindamine ning ainete hindamine.

3.2.1 Toimikute hindamine

Toimikute väga suure arvu, igas toimikus sisalduva teabe mahu ning selleks vajaliku märkimisväärse teadusliku ja tehnilise pädevuse tõttu on toimikute hindamine üks ECHA vastutusrikkamaid ülesandeid. Üks järgmiste aastate peamine eesmärk on tagada piisav võimekus selleks tööks pärast suurtes kogustes esinevate kemikaalide registreerimise tähtpäeva detsembris 2010. Tavaliselt on suurtes kogustes esinevad kemikaalid oma arvukatest kasutusviisidest ja mitmest andmebaasist tulenevalt kõige keerulisemalt hinnatavad ained. Seepärast keskendutakse aastatel 2009 ja 2010 võimekuse ja teadusliku pädevuse arendamisele, mis võimaldaksid tulla toime selliste kemikaalide hindamisega kaasnevate probleemidega.

Peale selle eeldatakse, et REACHi rakendamise menetlused ja vahendid vajavad ajavahemikus 2009–2010 jätkuvat katsetamist ja täiustamist. Toimikute hindamist teostab ECHA ning see hõlmab katsetamisettepanekute hindamist ja vastavuskontrolli.

Katsetamisettepanekute hindamine

Katsetamisettepanekute hindamise eesmärk on veenduda, et ettepanekud on piisavad registreerimistoimiku REACH-määruse asjakohastele lisadele (IX, X ja XI lisa) vastavuse tagamiseks. See aitab vältida tarbetuid loomkatseid ja kulusid. ECHA peab hindama kõiki lisakatsete tegemise ettepanekuid (see on kohustuslik määruse IX ja X lisas sisalduvate katsete puhul), millega tagatakse, et kavandatud katsete kaudu saadavad andmed on usaldusväärsed ja asjakohased ning et kogu kättesaadavat teavet ja ohtlike omaduste hindamise alternatiivseid ning katseid mittehõlmavaid meetodeid on nõuetekohaselt arvesse võetud.

Katsete tegemise hindamise tähtajad on faasiainete ja mittefaasiainete puhul erinevad. 2010. aasta detsembriks registreeritud faasiainetega (see on kõnealuste ainete registreerimise esimene tähtaeg) seotud ettepanekute hindamine peab olema lõpetatud detsembriks 2012. Mittefaasiainetega seotud katsete ettepanekute hindamine peab toimuma kuue kuu jooksul alates registreerimise kuupäevast.

Katsete korraldamise ettepanekute hindamisega seonduv töökoormus on suurim 2010. aasta detsembrist 2016. aasta juunini, pärast suurema osa 1000 tonni aastas ja 100 tonni aastas ületavate faasiainete registreerimist. Hinnatavate toimikute arvu osas valitseb märkimisväärne ebakindlus, kuna hetkel ei ole teada, mil määral on andmed nende ainete kohta juba praegu kättesaadavad. Pärast mõnda esimest tegevusaastat täpsustatakse praegusi oletusi registreerijate üldise käitumismudeli põhjal.

Vastavuskontrollid

Vastavuskontrollide eesmärk on edendada registreerimistoimikute kvaliteeti. ECHA peab kontrollima asjakohase osa esitatud toimikuid (vähemalt 5% iga kogusevahemiku kohta), veendumaks, et tehnilises toimikus ja kemikaaliohutuse aruandes esitatud teave on piisav ja vastab õiguslikele nõuetele. Mittevastavuse korral palutakse registreerijal esitada puuduv teave.

Registreeringute oodatava arvu põhjal ning kooskõlas määruses sätestatud kontrollide 5%-lise miinimummääruga on ECHA eesmärk teostada aastatel 2009, 2010, 2011 ja 2012 vähemalt vastavalt 10, 40, 100 ja 100 vastavuskontrolli. Esimestel aastatel tehtud intensiivne töö vastavuskontrolli alal võib aga mängida strateegilist rolli registreerimistaotluste kvaliteedi parandamisel. Seepärast kavatakse ECHA eraldada selleks tegevuseks aastatel 2009 ja 2010 olulisi vahendeid. Läbi vaadatakse peamiselt mittefaasiainete toimikud.

3.2.2 Ainete hindamine

Ainete hindamist teostavad liikmesriikide pädevad asutused, kui neil on põhjust kahtlustada, et ainega kaasneb oht inimeste tervisele ja keskkonnale. Hindamine hõlmab kogu kättesaadava teabe hindamist ja vajaduse korral tööstuselt lisaandmete küsimist. ECHA-l on siinkohal koordineeriv roll, mis hõlmab ühenduse mitmeaastast ainete hindamisplaani; samuti tagab amet teabepäringuid käsitlevate otsuste järjepidevuse.

Ainete hindamisega seotud ülesannete tähtajad on pikemad, välja arvatud varasema seadusandluse kohaselt teatatud ainete puhul, mida käsitletakse ühenduse hindamisplaani lisatud ainetena. Ühenduse esimese hindamisplaani esitamiseks 1. detsembriks 2011 töötab ECHA koostöös liikmesriikidega välja hindamisele kuuluvate ainete väljavalimise kriteeriumid, et valikuprotsess võiks 2011. aasta alguses alata. Ameti ja komiteede menetluste testimiseks võib ECHA teha ettepaneku mõne varasema mittefaasiainete hindamise läbiviimiseks 2009. ja 2010. aastal .

3.3 Autoriseerimine ja piirangud

Põhieesmärgid ajavahemikul 2009–2012

- alustada usaldusväärset autoriseerimismenetlust;
- koostada uus soovitus / uued soovitused autoriseerimisele kuuluvate prioriteetsete ainete kohta, et töötada välja kandidaatainete kogum (2010–2012);
- tagada piirangute kehtestamise menetluste sujuv jätkumine REACH-määruse alusel.

Autoriseerimine ja piirangud võimaldavad tegeleda ühenduse tasandil selliste kemikaalidest tingitud riskidega, mille puhul muid REACHi menetlusi ei peeta piisavaks. Autoriseerimise eesmärk on tagada väga ohtlikena määratletud ainetest tulenevate riskide nõuetekohane juhtimine ning selliste ainete järkjärguline asendamine, kui on olemas tehniliselt ja majanduslikult rakendatavad alternatiivid, mis vähendavad üldist ohutaset ning tagavad ühtlasi siseturu sujuva toimimise. Piiranguid saab kehtestada juhul, kui on tegemist lubamatu riskiga, millega tuleb tegeleda ühenduse tasandil.

Mõlema menetluse puhul on liikmesriikide pädevatel asutustel (või Euroopa Komisjonil) õigus algselt ettepanekuid ainete määratlemiseks väga ohtlike ainetena. Peale selle teeb ECHA ettevalmistavat tööd seoses ainete tähtsuse järjekorda seadmisega, et lisada need autoriseerimisele kuuluvate ainete loetellu, samas kui lõplikud otsused teeb Euroopa Komisjon.

3.3.1 Autoriseerimine⁶

Autoriseerimismenetlus on seotud väga ohtlike ainetega. Need on a) kantserogeensed, mutageensed või reproduktiivtoksilised ained, b) REACH-määruses kehtestatud kriteeriumide kohaselt püsivad, bioakumuleeruvad või toksilised ning väga püsivad ja väga bioakumuleeruvad ained ja c) samaväärset ohtu põhjustavad ained, mis määratletakse iga juhtumi puhul eraldi.

⁶ Käesoleva dokumendi järgnevad ajakohastatud versioonid sisaldavad ECHA tööprogrammi kuuluvate väga ohtlike ainete loetelu. Kooskõlas REACH-määruse artikli 59 lõikega lisatakse kõnealused ained ka kandidaatainete loetellu.

Väga ohtlike ainete määratlemine

Väga ohtlike ainete määratlemise menetluse alustamiseks koostab liikmesriigi pädev asutus või ECHA (Euroopa Komisjoni taotlusel) toimiku. Toimikus peaks olema välja toodud põhjendatud alus, et määratleda aine eespool kirjeldatud kriteeriumide kohaselt väga ohtlikuks aineks. Kõnealuste toimikute koostamine on keeruline ülesanne. Seepärast loob ECHA platvormi liikmesriikidevahelise koostöö soodustamiseks ja koolituse pakkumiseks. Liikmesriigid, ECHA ja huvitatud isikud võivad toimikute kohta märkusi esitada. Kui märkusi ei laeku, loetakse aine väga ohtlikuks aineks ning kantakse kandidaatainete loetelusse, mis võimaldab selle edaspidi lisada määruse autoriseerimisele kuuluvaid ained loetlevasse lisasse (XIV lisa, autoriseerimisele kuuluvate ainete loetelu). Märkuste laekumise korral edastatakse toimik ECHA liikmesriikide komiteele arutamiseks ja heakskiitmiseks, kui see on asjakohane.

Esialgne kandidaatainete loetelu avaldati 2008. aasta sügisel. ECHA ajakohastab loetelu korrapäraselt, tuginedes kooskõlastatud tööle seoses liikmesriikide panusega ja taotlustele, mille Euroopa Komisjon on ECHA-le esitanud.

2008. aastal käsitles ECHA 16 toimikut aine määratlemise kohta väga ohtliku aineks, et lisada need ained esialgsesse kandidaatainete loetelusse. Peale selle palus komisjon ECHA-l 2008. aastal ette valmistada viis toimikut seoses aine määratlemisega väga ohtliku aineks. Kuigi määruses ei ole mainitud kindlaid tähtaegaid, mille jooksul liikmesriigid peavad oma väga ohtlike ainete määratlemise ettepanekud esitama, oodatakse aastatel 2009–2012 töökoormuse kasvu.

Ainete lisamine autoriseerimisele kuuluvate ainete loetellu (XIV lisa)

Vähemalt korra iga kahe aasta jooksul seab ECHA liikmesriikide komitee arvamust arvesse võttes kandidaatainete loetelusse lisatud ained tähtsuse järjekorda, et teha Euroopa Komisjonile ettepanek nende kandmiseks REACH-määruse autoriseerimisele kuuluvaid ained loetlevasse lisasse (XIV lisa, autoriseerimisele kuuluvate ainete loetelu). Iga kõnealuses ettepanekus sisalduva aine kohta esitatakse toimik, milles täpsustatakse autoriseerimismõnede suhtes kohaldatavad üksikasjad (nt kuupäev, millest alates aine turuleviimine ja kasutamine on keelatud, juhul kui ei ole taotletud autoriseeringut; seda tuntakse sulgemiskuupäevana). Ettepanekus sisalduvate ainete arv sõltub ka ECHA suutlikkusest käsitleda taotlusi REACH-määruses sätestatud aja jooksul.

Enne lõpliku soovitusel saatmist Euroopa Komisjonile teeb ECHA oma ettepaneku kättesaadavaks laiemale avalikkusele ning kutsub kõiki huvitatud isikuid üles esitama prioriteetsete ainete kohta märkusi. Seejärel vaatab amet laekunud märkused läbi, ajakohastab ettenähtud aja jooksul oma ettepanekut ning saadab selle komisjonile, kes teeb otsuse ainete kandmise kohta määruse lisasse.

REACHi kohaselt nõutakse ECHA-lt esimese prioriteetseid aineid käsitleva soovitusel tegemist 1. juuniks 2009. Aastatel 2010–2012 koostab ECHA uue soovitusel / uued soovitusel, et võtta arvesse kandidaatainete kasvavat hulka ning rakendada võimalikult kiiresti esimeste soovitusel väljatöötamisel saadud kogemusi.

Autoriseerimisotsuste tegemise kord

Aineid, mille suhtes kehtib autoriseerimismõue, võib turule viia ja kasutada üksnes siis, kui nende turuleviimine ja kasutamine on autoriseeritud (välja arvatud juhul, kui kasutusviis on autoriseerimismõudest vabastatud). Autoriseerimisele kuuluvate ainete loetelus sätestatakse kuupäev, milleks taotlejad peavad esitama autoriseerimistaotluse, kui nad soovivad kõnealuse aine kasutamist pärast nn sulgemiskuupäeva jätkata.

Autoriseerimist võivad taotleda tootja(d), importija(d) ja/või allkasutaja(d) ning taotlused võib esitada eraldi või ühiselt. Taotlus võib hõlmata taotlejate enda ja/või nende allkasutajate kasutusviise.

Taotluste sisu võib erineda, kuid taotluste suhtes kohaldatakse teatavaid miinimumnõudeid, nagu näiteks kemikaaliohutuse aruanne (välja arvatud juhul, kui see on juba esitatud registreerimise käigus) ning alternatiivide analüüs. ECHA riskihindamise komitee ja sotsiaalmajandusliku analüüsi komitee peavad esitama oma arvamused taotluse kohta 10 kuu jooksul alates kuupäevast, mil ECHA taotluse kätte saab. Osana protsessist võivad teavet esitada ka kolmandad osapooled.

Riskihindamise komitee ja sotsiaalmajandusliku analüüsi komitee töö algab sellega, et kontrollitakse, kas laekunud taotlus sisaldab kõiki nõutud andmeid, ning vajaduse korral palutakse taotlejal kõrvaldada taotluses esinevad puudused. Peale selle võib sotsiaalmajandusliku analüüsi komitee nõuda taotlejalt või paluda kolmandatelt osapooltelt lisateavet võimalike alternatiivsete ainete ja tehnoloogiate kohta. Komiteede arvamustes käsitletakse taotletavate kasutusviisidega kaasnevaid riske ja sotsiaalmajanduslikke tegureid ning alternatiivide olemasolu, nendega seotud riske ning tehnilist ja majanduslikku teostatavust. Koostatud arvamused edastatakse Euroopa Komisjonile, kes teeb lõpliku otsuse autoriseerimise või sellest keeldumise kohta.

Eeldatavasti laekuvad esimesed taotlused ECHA-le 2011. aasta lõpus või 2012. aastal. Vastaval aastal esitatud taotluste arv sõltub mitmest tegurist ning seda täpsustatakse pärast esimese soovitude tegemist ainete kandmise kohta eespool nimetatud lisasse. Esialgse hinnangu kohaselt on taotluste arv esimestel aastatel ligikaudu 100–250.

3.3.2 Piirangud

Piirang on kemikaali tootmisele, importimisele, turule viimisele või kasutusele kehtestatud mis tahes tingimus või keeld. Võib kehtestada uusi või muuta olemasolevaid piiranguid, juhul kui on olemas inimeste tervise või keskkonnaga seotud lubamatu oht, mida tuleb käsitleda ühenduse tasandil. Iga sellise otsuse puhul tuleb arvesse võtta piirangu sotsiaalmajanduslikke mõjusid, sealhulgas võimalike alternatiivide olemasolu. Uued piirangud lisatakse REACH-määruse asjakohasesse lisasse (XVII lisa), mis sisaldab juba vanu piiranguid, mis on vastu võetud piirangute direktiivi raames⁷, mis asendatakse alates 1. juunist 2009 REACHiga.

Piirangu kehtestamise protsess algatatakse teadusliku toimiku koostamise kavatsusest teatamisega. Registreerimistoimikuid võivad koostada liikmesriigid või ECHA (Euroopa Komisjoni taotlusel). Toimikud peavad muu hulgas sisaldama teavet muret tekitavate ohtude ja riskide kohta, kättesaadavat teavet alternatiivide kohta ja põhjendust, et ühenduse tasandi meede on vajalik ning et REACHiga kehtestatud piirang on kõige asjakohasem meede.

ECHA riskihindamise komitee ja sotsiaalmajandusliku analüüsi komitee kontrollivad toimikute vastavust nõuetele ning paluvad vajaduse korral liikmesriigil või ECHA-l kõrvaldada võimalikud puudused. Seejärel peavad komiteed esitama oma arvamused väljapakutud piirangute kohta vastavalt 9 ja 12 kuu jooksul. Selle aja jooksul on huvitatud isikutel võimalik esitada toimiku ja sotsiaalmajandusliku analüüsi komitee arvamuse eelnõu kohta märkusi. Neid konsulteerimisprotsesse koordineerib ECHA. Arvamused ja tugidokumendid, mis ECHA Euroopa Komisjonile esitab, peavad olema põhjalikud, et võimaldada Euroopa Komisjonil koostada kolme kuu jooksul alates arvamuste saamisest piiranguid sisaldava lisa muudatusettepanek.

Piiranguid käsitlev REACHi jaotis jõustub 1. juunil 2009. Arvestuste järgi jääb piirangute toimikute arv 2009. aastal väikseks ning suureneb edaspidi keskmise 10 toimikuni aastas.

⁷ Direktiiv 76/769/EMÜ.

Piirangute üleminekutoimikud

Endise olemasolevate ainete määrase⁸ alusel on prioriteetseks kuulutatud ligikaudu 25 aine toimikut, mille riskihindamise ja kindlakstehtud riskide piiramise strateegiate alast tööd ei jõutud enne REACHi kasutusele võtmist lõpetada. REACHi järgi peavad liikmesriigid dokumenteerima ohte ja riske käsitleva teabe, samuti asjaomastest ainetest tulenevate riskide piiramise strateegia, ning esitama asjaomased toimikud ECHA-le 1. detsembriks 2008. Mõni sellistest toimikutest võib sisaldada piirangu kehtestamise ettepanekut.

Üleminekutoimikud, mis sisaldavad piirangu kehtestamise ettepanekuid, edastatakse riskihindamise komiteele ja sotsiaalmajandusliku analüüsi komiteele, kus neid arutatakse kui katsejuhtumeid, järgides tegeliku piirangu kehtestamise menetlust. Nende aruteludega toetatakse töövoogude, sealhulgas kahe komitee koostöö voogude, ning vastavuskontrolli ja arvamuste sisu väljatöötamist. Sellealane töö võib aidata ka tagada toimikute tõhusa käsitlemise pärast 1. juunit 2009, kui REACHi piiranguid käsitlev jaotis on jõustunud.

3.4 Klassifitseerimine ja märgistamine

Põhieesmärgid ajavahemikul 2009–2012:

- luua klassifitseerimis- ja märgistusandmik, millega muudetakse mittekonfidentsiaalne teave avalikkusele kättesaadavaks ja vähendatakse töökoormust;
- käsitleda tõhusalt liikmesriikide pädevate asutuste esitatud ettepanekuid teatud ohtlike ainete ühtlustatud klassifikatsiooni ja märgistuse kohta;
- edastada toimikud, mis ei ole direktiivi 67/548/EMÜ alusel veel lõpetatud, riskihindamise komiteele arutamiseks ja arvamuse vastuvõtmiseks.

Klassifitseerimine kajastab kemikaalidega seotud ohte ja märgistamine aitab tagada, et aineid toodetakse, kasutatakse ja kõrvaldatakse ohutult.

REACH-määruses on kindlaks määratud kaks ülesannet, mida ECHA peab seoses ohtlike ainete klassifitseerimisega täitma: klassifitseerimis- ja märgistusandmiku loomine ning liikmesriikide pädevate asutuste esitatud teatud ainete ühtlustatud klassifikatsiooni ja märgistuse ettepanekute menetlemine. Peale selle lubab klassifitseerimise, märgistamise ja pakendamise määrus esitada ühtlustatud klassifikatsiooni ja märgistuse ettepanekuid kemikaalide tarnijatel.

Klassifitseerimis- ja märgistusandmiku loomine

Hiljemalt 1. detsembriks 2010 peab tööstus teatama ECHA-le selliste turule viidavate ainete klassifikatsiooni ja märgistuse, mida:

- on vaja registreerida (st mille tootmise või importimise kogus on aastas vähemalt üks tonn) või
- ei ole vaja registreerida (st mille tootmise või importimise kogus on aastas väiksem kui üks tonn ja/või need ei kuulu REACHi registreerimist käsitleva jaotise kohaldamisalasse), kuid mis on direktiivide 67/548/EMÜ või 1999/45/EMÜ kohaselt liigitatud ohtlikuks (kas ainaena või valmistise koostises).

Klassifitseerimist ja märgistamist käsitlev teave esitatakse kas registreerimistoimiku osana või teatena, kasutades REACH-IT ja IUCLID 5. Selliste teadete eest tasu ei nõuta. ECHA uurib võimalusi teatamismenetluse lihtsustamiseks väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete jaoks.

⁸ Määrus (EÜ) nr 793/93.

ECHA salvestab tööstuse esitatud teabe ning teeb sellest mittekonfidentsiaalse osa oma veebilehel üldsusele kättesaadavaks. Peale selle salvestatakse klassifitseerimis- ja märgistusandmikus kõik ühtlustatud ja õiguslikult siduvad kanded, mis on praegu loetletud direktiivi 67/548/EMÜ I lisas või mis lisatakse tulevikus kooskõlas REACHi ning klassifitseerimise, märgistamise ja pakendamise määrusega. ECHA võrdleb tööstuse tehtud kandeid teiste andmikku tehtud kannetega, mis käsitlevad sama ainet (kas ühtlustatud või teiste teatajate tehtud). Juhul kui registreerijad või teatajad teevad sama aine kohta erinevaid kandeid, palutakse tööstusel teha kõik endast olenev, et jõuda kokkuleppele kooskõlastatud kande osas.

Eeldatavasti laekub 1. detsembriks 2010 kuni 130 000 klassifitseerimise ja märgistamise teadet, kusjuures suurem osa nendest 2010. aastal. Pärast nimetatud tähtpäeva laekub kuni 2018. aastani eeldatavasti 17 000 toimikut aastas. Kogu protsess peaks toimuma peamiselt IT-põhiselt, mida teatud juhtudel kontrollivad ECHA töötajad käsitsi üle.

Ühtlustatud klassifikatsiooni ja märgistuse ettepanekute käsitlemine

Liikmesriikide pädevad asutused võivad esitada ühtlustatud klassifikatsiooni ja märgistuse ettepanekuid kantserogeensete, mutageensete või reproduktiivtoksiliste ainete, sissehingamisel sensibiliseerivalt toimivate ainete ning üksikjuhtumipõhiselt muu ohtliku mõjuga ainete kohta, põhjendades ühenduse tasandi meetme asjakohasust. Klassifitseerimise, märgistamise ja pakendamise määrus nõuab pestitsiidides või biotsiidides kasutatavate toimeainete klassifikatsiooni ja märgistuse täielikku ühtlustamist. Ettepanekute esitamise kord on sarnane eespool kirjeldatud väga ohtlike ainete määratlemise korraga.

Klassifitseerimise, märgistamise ja pakendamise määruse alusel võivad tootjad, importijad või allkasutajad esitada ühtlustatud klassifikatsiooni ja märgistuse ettepanekuid ohuklasside kohta, mille kohta ei ole olemas ühtlustatud kannet. Teatud kriteeriumide täitmise korral võivad nad taotleda ka segudes sisalduvate ainete kohta alternatiivse üldise keemilise nimetuse kasutamist.

Liikmesriigi pädeva asutuse, tootja, importija või allkasutaja esitatud toimik sisaldab teaduslikku alust, mis määrab kindlaks aine eespool mainitud kriteeriumidele vastavuse. Toimikut arutatakse riskihindamise komitees, kes esitab arvamuse väljapakutud klassifikatsiooni ja märgistuse kohta pärast seda, kui huvitatud pooltele on antud võimalus toimiku kohta märkusi esitada. Riskihindamise komitee arvamus edastatakse Euroopa Komisjonile, kes teeb lõpliku otsuse, millega määratakse kindlaks ühtlustatud klassifikatsioon ja märgistus.

Endise kemikaale käsitleva õigusakti (direktiiv 67/548/EMÜ) alusel on ühtlustatud klassifikatsiooni ja märgistuse määramine paljude ainete puhul otsustamata. Liikmesriigid peavad need uuesti ECHA-le esitama, et riskihindamise komitee koostaks nende kohta arvamuse.

3.5 Juhendite ja kasutajatoe kaudu pakutav nõustamine ja abi

Põhieesmärgid ajavahemikul 2009–2012:

- täiendada ja tõhustada juhendite raamistikku ja parandada selle kättesaadavust;
- tugevdada liikmesriikide kasutajatugede võrgustikku ja olla valmis muutunud kasutajanõudmisteks.

3.5.1 Juhendid

Juhendites kirjeldatakse ühiselt heakskiidetud viise, kuidas tööstus ja liikmesriikide pädevad asutused saavad täita REACH-määruses kehtestatud kohustusi, et lihtsustada määruse rakendamist. Juhendid moodustavad usaldusväärse tugiraamistikku, aidates ettevõtetel ja tööstusliitudel töötada REACHi nõuete täitmiseks välja erivajadustele vastavad ja sektoripõhised lahendused. Juhenddokumendid koostas algselt Euroopa Komisjon koostöös asjakohaste sidusrühmadega REACHi rakendusprojektide raames. Kuna kõik rakendusprojektid on lõpetatud, on dokumendid üle antud ECHA-le. Nüüd

vastutab juhendite haldamise, sh nende avaldamise, ajakohastamise ja uute juhendite väljatöötamise eest Euroopa Kemikaaliamet. Aja jooksul kujunevad juhenditest dokumendid, mis esindavad ühiselt heakskiidetud head tava.

ECHA kogub süsteemselt tagasisidet ja teeb kindlaks valdkonnad, kus on vaja teha parandusi lähtuvalt juhendite kasutajate praktilistest kogemustest. Kogutav tagasiside pärineb ECHA tegevuskogemustest, ECHA kasutajatoelt ja juhendite kasutajatelt tööstuses ja liikmesriikide ametiasutustes. Seejärel ajakohastatakse juhendite asjakohaseid osi, lisades muu hulgas hea tavaga seoses saadud kogemused ja uued arengud, nagu klassifitseerimise, märgistamise ja pakendamise määruse vastuvõtmine. Aastatel 2009–2012 keskendub ECHA üldiste juhendite lõpetamisele, hoolitsedes seejuures registreerimisjuhendite ajakohastamise eest ning täiustades kokkupuutetsenaariumide, kemikaaliohutuse hindamise ja teabele esitatavate nõuete juhendeid. Peale selle töötatakse välja riskidest teavitamise ning nanoskaala ainete registreerimise juhendid.

Võimalikult laialdase heakskiidu saavutamiseks töötas ECHA 2008. aastal välja konsulteerimiskorra, millega tagatakse juhendite ajakohastamisel sidusrühmade suur osalus ja juurdepääs kõrgetasemelistele eriteadmistele. Sel eesmärgil peab ECHA põhjalikku teadusekspertide ja sidusrühmade organisatsioonide andmebaasi. Juhendite ajakohastamine hõlmab selgitavate dokumentide ja juhendite kasutamise vahendite väljatöötamist ja võimalikku tõlkimist, nt [korduma kippuvad küsimused](#), [kokkuvõtlikud teabelehed](#), konkreetseid REACHi protsesse käsitlevad veebilehed, REACHi navigaator, REACHi terminoloogia väljatöötamine või [selgitavad märkused](#).

3.5.2 Kasutajatugi

Kasutajatugi alustas tegutsemist ECHA avamisel 1. juunil 2007 ning on seega ameti esimene korrapärane ECHAst väljapoole suunatud tegevus. Kasutajatugi annab nõu registreerijatele (ja teistele REACHiga hõlmatud tegutsejatele) ning väljaspool Euroopa Liitu asuvatele ettevõtetele, samuti tarkvararakenduste, nagu IUCLID 5 ja REACH-ITi kasutamise kohta. ECHA kasutajatoel on kohustus ka seoses klassifitseerimise, märgistamise ja pakendamise määruse rakendamisega.

Kasutajatoe töö oluline osa on liikmesriikides asutatud riigisiseste kasutajatugede toetamine peamiselt REACHi kasutajatoe kontaktisikute võrgustiku (REHCORN) ning REACHi internetipõhise teabevahetusplatvormi (RHEP) kaudu, mis on ette nähtud tööstuse küsimustele antavate vastuste ühtlustamiseks. Töökoormus on kõige suurem tõenäoliselt enne kahte esimest registreerimise üleminekutähtaega 2010. ja 2013. aastal. Muul ajal võib töökoormus suureneda seoses teiste REACHi protsessidega. ECHA kasutajatugi kohandab ettenägelikult oma tegevusi, et olla valmis sellisteks töökoormuse suurenemisteks.

ECHA jätkab kasutajatugede võrgustiku toetamist ja koordineerimist liikmesriikide ja Euroopa tasandil. Erilist tähelepanu pööratakse REHCORNi tõhususe ja dünaamilisuse parandamisele, et oleks võimalik pakkuda parimat võimalikku teenust. Peale REACHiga seotud küsimustele esitatavate vastuste ühtlustamise on seega oluline aspekt kõikidele tegutsejatele lihtsasti kättesaadavate ühiste teadmiste edasine täiustamine. See hõlmab muu hulgas internetipõhise platvormi RHEP tõhustamist ning tagamist, et seda rohkem kasutataks, ning liikmesriikide kasutajatugede töötajate regulaarse vahetuse süsteemi loomist.

3.6 Tegevusi toetavad infotehnoloogilised vahendid

Põhieesmärgid ajavahemikul 2009–2012:

- lõpetada REACH-ITi funktsioonide väljatöötamine;
- töötada välja teised tegevuste jaoks vajalikud IT-vahendid, eeskätt ainete hindamise toetamise osas.

Peamised IT-vahendid, mida REACHis ettenähtud tegevustel kasutatakse, on IUCLID 5 ja REACH-IT. ECHA kasutab ja haldab mitut muud erirakendust, nagu kemikaaliohutuse aruannete vahend, mida arendatakse pärast selle esimest väljalaset 2009. aasta sügisel edasi. Samuti tegeleb ECHA selliste IT-vahendite ja -protsesside väljatöötamisega, mis aitavad seada registreerimistoimikud hindamiseks tähtsuse järjekorda.

REACH-IT on veebisüsteem, millega hallatakse tööstuse, ECHA ja liikmesriikide vahelist teabevahetust, samuti REACHi protsessidega seotud ametiseseid töövooge. Pärast tööstusele mõeldud esialgsete funktsioonide valmimist 2008. aastal haldab ja tõhustab ECHA rakendust järgmised paar aastat. Prioriteet on saada REACH-ITi süsteem valmis hindamise ja teiste töövoogude käsitlemise osas ning asendada sellega järk-järgult ajutised lahendused. REACH-ITi on vaja veel paljuski täiustada, et sellest saaks vahend, mis toetab tööstust, ECHAt ja teisi reguleerijaid ning üldsust andmebaaside kasutamisel ja veebipõhises teabevahetuses.

IUCLID 5 peetakse rahvusvaheliseks standardvahendiks kemikaalide olemuslike ja ohtlike omadustega seotud teabe salvestamisel ja vahetamisel. Kemikaalide toimikud tuleb esitada ECHA-le IUCLID 5 vormingus. ECHA pakub tuge lõppkasutajatele ja tegeleb projektijuhtimisega. Kasutaja vajadustest lähtuvalt võetakse kasutusele uusi mooduleid. Suhted IUCLIDi kasutajatega muudetakse ametlikuks IUCLIDi juhtimisrühma kaudu, millel on tihedad sidemed OECD IUCLIDi ekspertrühmaga.

Peale selle loob ECHA tervikliku IT-vahendi, mille abil on lihtsam koostada teatud juhtudel registreerimisel nõutavaid kokkupuutestsenaariumeid ja kemikaaliohutuse aruandeid ning pakub ettevõtetele praktilisi vahendeid kemikaalide emissiooni riski väljaarvestamiseks. Peale selle keskendub amet vahenditele, mis aitavad paremini kasutada loomkatsete alternatiivseid arvutusmeetodeid, nagu QSARi pakett ja sarnased skriininguvahendid. Edaspidine töö registreerimise valdkonnas sisaldab registreerimisprotsessi täiustamist ja lisafunktsioonide loomist, nagu automaatselt loodavate teadete sisu ja vormi parandamine, mida on süsteemi kasutusele võtmise ettevalmistamisel edasi lükatud.

ECHA koostab pidevalt juhendeid, milles selgitatakse IT-vahendite kasutamist ja muid REACHist tulenevate kohustuste täitmise praktilisi aspekte.

3.7 Teaduslik ja praktiline nõu õigusaktide edasiseks täiustamiseks

ECHA annab asjakohast nõu ka komisjonile REACHi ning klassifitseerimise, märgistamise ja pakendamise määruse ning kõikide muude asjakohaste kemikaale käsitlevate õigusaktide täiustamise ning nende rakendusmeetmete osas. Muuhulgas osaleb ECHA aktiivselt uute ja tekkivate probleemide, nt nanomaterjalide iseärasuste käsitlemises. ECHA koostab aruandeid, toetab REACHi efektiivsuse hindamist ning aitab komisjonil koostada REACHi kohta esimese ülevaate, mis peaks valmima 2012. aastal.

4 ECHA organid ja tugitegevus

4.1 Sekretariaat

Põhieesmärk ajavahemikul 2009–2012:

- täita REACH-määrusega määratud ülesanded parimal võimalikul viisil, järgides seejuures hea valitsemistava ja hea reguleerimistava nõudeid.

Operatiiv- ja haldusosakondade personal töötab tegevdirektori juhtimisel ning vastutab komiteedele ja foorumile tehnilise, teadusliku ja haldusalase toe andmise eest ning koordineerib nendevahelist koostööd. Sekretariaat teeb ka REACHi toimingutega seotud tööd ning koostab juhendeid, haldab andmebaase ning pakub teavet ja tuge.

4.2 Komiteed ja foorum

Põhieesmärgid ajavahemikul 2009–2012:

- esitada õigeaegselt arvamusi, et võimaldada tegevdirektoril või Euroopa Komisjonil teha otsuseid teaduslikult usaldusväärsetel ja põhjendatud alustel;
- tagada võimalikult palju ühehäälsid kokkuleppeid liikmesriikide komitees, tagamaks eelkõige väga ohtlike ainete kandidaatainete loetelu sagedase ajakohastamise;
- parandada märkimisväärselt REACHi jõustamise ühtlustamist, eeskätt ühtlustatud jõustamisprojektide koordineerimise kaudu.

4.2.1 Riskihindamise komitee ja sotsiaalmajandusliku analüüsi komitee

Komiteed on ECHA lahutamatu osa ja neil on määrav roll ameti ülesannete täitmisel. ECHA võttis üle Euroopa Komisjoni teatud komiteede ülesanded teaduslikel andmetel põhinevate arvamuste väljastamise osas oma pädevusalas. Komiteede liikmed on eksperdid, kelle nimetab liikmesriikide ettepanekute alusel ametisse ECHA haldusnõukogu.

Riskihindamise komitee ülesanne on esitada arvamusi ainete ühtlustatud klassifikatsiooni ja märgistuse ettepanekute, ainetele piirangute kehtestamise ettepanekute ning autoriseerimistaotluste kohta. Sotsiaalmajandusliku analüüsi komitee ülesanne on esitada arvamusi autoriseerimistaotlustega seotud sotsiaalmajanduslike aspektide, alternatiivide kättesaadavuse ning nende tehnilise ja majandusliku teostatavuse ja väljapakutud piirangute ning nende sotsiaalmajandusliku mõju kohta. Kaks komiteed töötavad paralleelselt ja arvamused tuleb esitada vastavalt 10 ja 18 kuu jooksul alates dokumendi laekumise kuupäevast ning pärast avalikku konsultatsiooni. Tegevdirektor võib paluda mõlemalt komiteelt arvamust ka mis tahes muu aspekti kohta, mis jääb nende pädevusvaldkonda. Komiteed on REACHi tõrgeteta ja tõhusa toimimise ning ECHA sõltumatuse, teadusliku aususe ja läbipaistvuse tagamise usaldusväärse osas ületamatu tähtsusega.

Riskihindamise komitee esitab arvamusi kolme erineva, kuid üksteisega tihedalt seotud protsessi kohta. Kuna iga protsess võib käsitleda ohu- või riskihindamise ja riskijuhtimise eri elemente, on vaja laiaulatuslikke asjakohaseid teadmisi. See hõlmab riskihindamiste ja väljapakutud riskijuhtimismeetmete kvaliteedi ja adekvaatsuse hindamist ning ühtlustatud klassifikatsiooni ja märgistamise ettepanekutes kriteeriumide kohaldamise kvaliteedi ja teadusliku üksikasjalikkuse hindamise oskusi.

Sotsiaalmajandusliku analüüsi komitee esitab arvamusi, mis võivad hõlmata mitmesuguseid pädevusvaldkondi, sealhulgas autoriseerimise või sellest keeldumise või piirangu kehtestamisega seotud sotsiaalmajanduslike hindamiste kvaliteeti ja teaduslikku täpsust, alternatiivide kättesaadavuse, asjakohasuse ja tehnilise teostatavuse hindamist ning väljapakutud piirangute kvaliteedi ja piisavuse hindamist. Kuna sotsiaalmajandusliku analüüsi komiteega sarnast asutust eelmistes kemikaale käsitlevates õigusaktides ette nähtud ei olnud, on selle asutamine eriti keeruline.

ECHA vastutab komiteede koosolekute juhatamise ja ettevalmistamise ning sihttöörühmade eest, kuhu võivad kuuluda mõlema komitee liikmed eesmärgiga lihtsustada töövoogude kooskõlastamist. Vajaduse korral pakub ECHA tuge komitee liikmetele, kes on määratud konkreetse toimiku ettekandjaks. Koosolekute arv sõltub töökoormusest ning seega ka liikmesriikidest ja Euroopa Komisjonist, kes võivad algatada nt piirangute kehtestamise menetlusi. Komitee koosolekute ettenähtud toimumissagedus on kord 2–3 kuu järel.

Kahe komitee töö ja toimikute kohta esitatud arvamuste kooskõlastamine juhtudel, millel võib olla tööstusele suur mõju, on arvamuste vastuvõtmise ajalise raamistiku seisukohast eriti keeruline ja nõuab suurt pingutust. Sotsiaalmajandusliku analüüsi komitee uudsus on lisaväljakutse, mis nõuab tõsist metodoloogilist tööd, millega tuleks jõuda valmis enne, kui 2009. aasta lõpu poole alustatakse

esimeste juhtumite uurimist. Eelduste kohaselt peaks mõlema komitee töökoormus alates 2012. aastast märkimisväärselt suurenema.

4.2.2 Liikmesriikide komitee

Iga liikmesriik määrab ECHA liikmesriikide komiteesse ühe esindaja. Komitee eesmärk on lahendada võimalikud lahkavumused, mis puudutavad toimiku hindamise raames esitatud ECHA otsuste eelnõusid katsetamissetpanekute hindamise või vastavuskontrollide kohta, liikmesriikide väljapakutud otsuste eelnõusid aine hindamise kohta ning väga ohtlike ainete määramise ettepanekuid. Kui liikmesriikide komitee ei jõua ühehäälselt kokkuleppele, esitatakse komitee arvamus Euroopa Komisjonile, kes teeb lõpliku otsuse. Komitee esitab arvamusi ka ECHA ettepanekute kohta, mis käsitlevad autoriseerimisele kuuluvate väga ohtlike ainete prioriteetsuse määramist, ning ühenduse ainete hindamisplani kohta.

Liikmesriikide komitee ülesanded nõuavad üksikasjalikku teaduslikku analüüsi väga erinevates teadusvaldkondades, ulatudes eri katsetamismeetodite parimast kasutamisest teabe saamiseks ainega seotud ohtude kohta ja ainete keskkonnas püsivuse hindamisest autoriseerimisele kuuluvate ainete loetellu kantavate väga ohtlike ainete prioriteetsuses kokku leppimiseni.

Proгноositakse, et otsuste eelnõude arv, mida liikmesriikide komitee registreerimistoimikute nõuetele vastavuse kontrollist tulenevalt peab käsitlema, aastatel 2009–2012 pidevalt suureneb. Samal ajal tuleb korrapäraselt uuendada väga ohtlike ainete kandidaatainete loetelu. Selleks tuleb omakorda korraldada palju koosolekuid. See, kui palju otsuste eelnõusid katsetamissetpanekute kohta liikmesriikide komiteesse jõuab, sõltub sellest, kui paljusid otsuste eelnõusid liikmesriigid kommenteerivad. Proгноositakse, et ajavahemikul 2010–2012 jõuab komiteesse mitusada eelnõud aastas, mis mõjutab vastavalt komitee koosolekute arvu. Aastatel 2010–2012 moodustab peamise osa liikmesriikide komitee töökoormusest toimikute hindamine. Ainete hindamisega seotud tööd peaks komitee alustama 2012. aastal.

4.2.3 Foorum

REACH-määruse kohaselt peab iga liikmesriik kehtestama ametlike kontrollide süsteemi ning muud asjaoludele vastavad tegevused. Tõhus, ühtlustatud ja võrdne jõustamine kogu ühenduses on REACHi usaldusväärsuse ja edu jaoks ülimalt oluline. Foorum pakub liikmesriikidele võimalust vahetada teavet ja kooskõlastada oma jõustamistegevusi, sealhulgas klassifitseerimise, märgistamise ja pakendamise määruse osas. Foorumit juhatavad ja juhivad liikmesriikide esindajad ning toetab ECHA töötajatest koosnev sekretariaat.

Foorumi järelduste või algatuste mõju sõltub liikmete osalusest ja nende suutlikkusest võtta kasutusele jõustamise eest vastutavate riigiasutuste vahendid. Seetõttu on foorumi töökoormust keeruline täpselt prognoosida. Sellegipoolest rõhutab ECHA jõustamise tähtsust ja toetab igal võimalusel liikmesriikide aktiivset osalemist ühtlustatud jõustamistegevustes.

Foorum viib ellu regulaarselt ajakohastatavas tööprogrammis ettenähtud tegevusi; esimene tööprogramm on kehtestatud aastateks 2008–2010 ja selle leiab ECHA veebilehelt. Algusetapis keskenduvad foorumi tegevused REACHi jõustajate ülesannete selgitamisele ja parima tava väljatöötamisele. Eriti tähtis on foorumi osalemine mitmes kooskõlastatud projektis, nt „puuduvad andmed, puudub turg” eeskirja jõustamine seoses (eel)registreerimisega.

Foorum töötab välja jõustamisstrateegiad ja REACHi jõustamise miinimumtingimused, korraldades ühtlustatud projekte ja koostades inspektorite tarbeks juhendeid ja koolitusmaterjale. Peale selle teeb foorum koostööd riskihindamise ja sotsiaalmajandusliku analüüsi komiteedega, et anda nõu ainetele piirangute kehtestamise ettepanekute jõustatavuse kohta.

4.3 Apellatsiooninõukogu

Põhieesmärgid ajavahemikul 2009–2012:

- teha kõrgekvaliteedilisi otsuseid viivitusteta, et muuta edasikaebuste menetlemise kord sidusrühmade jaoks usaldusväärseks;
- tulla toime suure töökoormusega, mis esimese registreerimise tähtajaga 2010. aastal eeldatavasti kaasneb;
- anda panus komisjoni töösse seoses töökorra kohandamise ja tõhustamisega pärast esimese paari aastaga saadud kogemusi, et tagada menetluste tõhusus.

Apellatsiooninõukogu on ECHA lahutamatu osa, mis on oma otsustes sõltumatu. See koosneb esimehest ja kahest liikmest, kes ei tohi täita ametis muid kohustusi. Kui edasikaebusi on vaja käsitleda kiiremini, võib ametisse nimetada lisaliikmeid. ECHA haldusnõukogu nimetab ametisse apellatsiooninõukogu liikmed Euroopa Komisjoni esitatud kandidaatide nimekirjast. Apellatsiooninõukogu abistab töös kantselei.

Apellatsiooninõukogu ülesanne on vaadata läbi ameti edasikaevatud otsused. Edasi võib kaevata otsuseid, mis käsitlevad registreerimise tagasilükkamist, andmete vahetamist, katsetamisettepanekute hindamist, registreerimiste nõuetele vastavuse kontrolli, aine hindamist või üldisest registreerimise kohustusest vabastamist seoses toote- ja tehnoloogiaalase uurimis- ja arendustegevusega, ning tulevasest klassifitseerimise, märgistamise ja pakendamise määrusest tulenevaid võimalikke otsuseid seoses segudes sisalduvate ainete kohta alternatiivsete nimetuste kasutamise. Apellatsiooninõukogu otsuseid saab vaidlustada ühenduse kohtus.

Apellatsiooninõukogule esitatud edasikaebuste arv sõltub ECHA tehtud otsuste arvust. Apellatsiooninõukogu ja kantselei vahendite kindlaksmääramine põhineb hinnangul, et keskmiselt esitatakse aastas 200 edasikaebust, v.a 2010. aastal, kui edasikaebusi oodatakse laekuvat kaks korda rohkem. Hinnangulid täpsustatakse 2009. aastal saadud kogemuste põhjal.

Apellatsiooninõukogu peamine ülesanne on tõendada, et ta suudab teha kiiresti kõrgekvaliteedilisi otsuseid, ja kujundada välja järjepidev kohtupraktika kogum. Kavas on luua terviklik ja kasutajasõbralik asjakohase kohtupraktika andmebaas, et võimaldada potentsiaalsetel edasikaebajatel teha kindlaid ja teadlikke otsuseid selle kohta, kas ja millises ulatuses apelleerida. Apellatsiooninõukogu töötab välja ka asjakohased edasikaebuste menetlemise juhendid, et vähendada menetluslikest vigadest tingitud viivitusi või tagasilükkamisi.

4.4 Teabevahetus

Põhieesmärgid ajavahemikul 2009–2012:

- tõsta ameti kui usaldusväärse partneri mainet;
- tõsta teadlikkust ja parandada REACHiga seotud teadmisi, et toetada määruse rakendamist;
- arendada REACHiga seotud pädevust, nt koolitajate koolitamise kaudu.

ECHA teabevahetuspoliitika on kindlaks määratud *ECHA teabevahetusstrateegias*. Tegevuste hulka kuulub ametisisene teabevahetus ECHA eri üksuste vahel, sealhulgas komiteed ja foorum, samuti ametiväline teabevahetus laiemas üldsusega.

Teabevahetus üldsusega on ECHA jaoks väga tähtis, kuna see toetab ameti üldist eesmärki saavutada avatus ja läbipaistvus, täites seejuures siiski andmekaitse ja andmeturbega seotud nõudeid. ECHA välise teabevahetuse strateegia eesmärk on tagada, et ameti roll, väärtused ja töö oleks hästi teada ning et teabevahetustegevused toetaksid ECHA üldisi tegevuseesmärke. Täiendades ECHA juhendeid ja kasutajatoe tegevust, parandab väline teabevahetus REACHi tundmise taset ettevõtetes ja liikmesriikide tasandil. Teabevahetuse parandamiseks tuleb seega aktiivselt jälgida teabevajadusi. Sellest lähtudes arendab ECHA koostööd sidusrühmadega, et pakkuda kohandatud võimalusi teabe

vahetamiseks ja saada seeläbi tagasisidet ja ekspertarvamusi. Sellist liiki teabevahetuse peamine kanal on ECHA iga-aastased sidusrühmade seminarid.

Kooskõlastamise ja nõustamise kaudu toetab ECHA tõhusa teabevahetuse väljaarendamist seoses kemikaalidest tulenevate riskide juhtimisega Euroopa tasandil. Sel eesmärgil arendatakse aastatel 2009–2012 edasi riskidest teavitamise võrgustikku, mis asutati 2008. aastal koos liikmesriikide ja Euroopa Liidu institutsioonidega.

Peamine teabevahetusvahend on jätkuvalt ECHA veebileht. ECHA tegevuse arenedes suureneb järjest sidusrühmade iga-aastaste seminaride ja muude ürituste, tõhusa pressitalituse ja e-uudiste roll. Sõltuvalt sihtrühmast ja dokumendi liigist tagatakse ka tõlge.

Selleks et edendada ühist arusaamist ja esitada ajakohast teavet REACHi rakendamise kohta, pakub ECHA liikmesriikide koolitajatele REACHi alast koolitust. ECHA kohandab ja täiustab REACHi koolitusprogramme, mis on mõeldud ECHA töötajatele ja liikmesriikide ekspertidele, kellel on vaja olla kursis valdkonna uusimate tehniliste ja teaduslike arengutega.

Esimesele registreerimistähtajale eelneval perioodil keskendub ECHA teabevahetustegevus peamiselt eelregistreeritud ainete loetelule, väga ohtlikele ainetele, registreerimisele ja andmete jagamisele, samuti klassifitseerimisele ja märgistamisele. 2011. aastast alates hakatakse järjest enam tähelepanu pöörama väga ohtlike ainete asendamisele, konsulteerimisele ja kemikaale käsitleva teabe edastamisele avalikkusele.

4.5 Suhted Euroopa Liidu institutsioonidega ja rahvusvaheline koostöö

Põhieesmärgid ajavahemikul 2009–2012:

- luua head koostöösuhted ja -võrgustik Euroopa Liidu institutsioonide ja sarnaste asutustega Euroopa Liidus;
- toetada OECD REACHiga seotud tööd.

4.5.1 Koostöö Euroopa Liidu institutsioonide ja asutustega

Aastatel 2009–2012 tugevdab ECHA veelgi koostööd Euroopa Liidu institutsioonidega, eelkõige Euroopa Parlamendi ja komisjoniga.

REACH-määrus sätestab horisontaalse raamistiku, mis kehtib enamiku Euroopas toodetavate või turuleviidavate kemikaalide suhtes. Paljudel juhtudel mõjutab ECHA töö seega ühenduse asutusi, kes osalevad kemikaalidest tulenevate riskide hindamist ja juhtimist käsitlevate erialaste õigusaktidega seotud töös. Topelttöö ja teaduslike arvamuste vasturääkivuse vältimiseks peab ECHA tegema nende asutustega koostööd, eelkõige Euroopa Toiduohutusametiga ja töötajate kaitset puudutavates küsimustes Euroopa Komisjoni tööohutuse ja töötervishoiu nõuandekomiteega. Samuti tehakse teatud ulatuses koostööd Euroopa Raviameti ja Euroopa Komisjoni toiduks mittekasutatavate toodete teaduskomiteedega.

Korrapärased töösuhted loodetakse luua ka Euroopa Keskkonnaameti, Euroopa Komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskuse ning Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Agentuuriga. Peale selle luuakse kontaktid teadusuuringute poliitika ja rahastamise asutustega, sealhulgas Euroopa teadusuuringute peadirektoraadiga, et vahetada teavet REACH-määrusest tulenevate teadusalaste vajaduste osas. Nende partnerluste struktureerimiseks loob ECHA näiteks sarnaseid Euroopa Liidu asutusi hõlmava koostöövõrgustiku või töötab välja vastastikuse mõistmise memorandumid.

4.5.2 Koostöö rahvusvaheliste uurimisasutustega

ECHA keskendub sellele, et muuta kemikaalidega seotud teaduslik teave teadusalaste vajaduste täitmiseks kättesaadavaks ja kasutatavaks. Seejuures seab amet sisse head ja tõhusad kontaktid

teadlaste ja akadeemilise ringkonna ning riiklike asutustega selle tagamiseks, et REACHist tulenevatest teadusalastest vajadustest teavitatakse nõuetekohaselt ja et teadlaste ringkonnalt saadakse ajakohast teavet.

4.5.3 Koostöö kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega

Koostöö kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega kemikaalipoliitika valdkonnas kuulub Euroopa Komisjoni pädevusse. ECHA pakub nendeks rahvusvahelisteks tegevusteks komisjoni nõudmisel tuge.

ECHA on kutsutud osalema mitmes OECD tegevuses, mis on REACHi rakendamise seisukohalt olulised, eelkõige ohualaste andmete ülemaailmse portaali projekti juhtimine ja QSARi tööriistakomplekti edasine täiustamine. Ametil paluti ka toetada olemasolevate ainete tööühma ja selle alarühmade tööd. Muud OECDga seotud tegevused, kus ECHA osaleb, sisaldavad kokkupuute hindamise tööühma toetamist, ühtlustatud mallide projekti ning nanomaterjalide tervise ja keskkonnaga seotud aspekte käsitlevat tööd.

Peale OECDga seotud tegevuste toetab ECHA Euroopa Komisjoni tööd orgaaniliste püsisaasteainete piiramise Stockholmi konventsiooni vallas. Amet võib korraldada OECDga konkreetsetel teemadel ka ühiskonverentse. Peale selle on Euroopa Komisjon palunud ECHA-l korraldada REACHi nõuete teemal koosolekuid ja konverentse kolmandate riikidega või nendel osaleda ning pakkuda asjakohast koolitust. Samuti on ametile tehtud ülesandeks aidata parandada koostööd ühenduse ja kolmandate riikide vahel, osaledes ameti pädevusse kuuluvates valdkondades parima tava vahetamises.

Selleks et tagada nendes valdkondades töö asjakohane kooskõlastamine Euroopa Komisjoniga, tugineb ECHA oma tegevuses iga-aastasele töökavale, milles on komisjoniga kokku lepitud. Komisjon võib igal ajal nõuda ECHA-lt lisatuge.

ECHA võib kutsuda kolmandate riikide esindajaid ameti töös osalema kas aktiivsete liikmetena (kolmandad riigid) või vaatlejatena (rahvusvahelised organisatsioonid). See puudutab eeskätt EMP riike, ühineja- ja kandidaatriike ning OECDd.

5 Juhtimine, organisatsioon ja vahendid

5.1 Juhtimine ja organisatsioon

Põhieesmärgid ajavahemikul 2009–2012:

- parandada sisekontrollistandardeid, eeskätt kogu ametit hõlmava riskijuhtimissüsteemi kehtestamise kaudu;
- töötada välja tulemusnäitajad, et toetada ECHA juhtimist.

ECHA kõrgeim otsuseid tegev organ on 35-liikmeline haldusnõukogu, kuhu kuulub üks esindaja igast Euroopa Liidu 27 liikmesriigist, kolm Euroopa Komisjoni esindajat, kaks Euroopa Parlamendi nimetatud sõltumatut liiget ning kolm huvitatud isikute esindajat, kelle nimetab komisjon (viimastel pole hääleõigust)⁹.

⁹ Tulevikus osalevad haldusnõukogus, komiteedes ja foorumis ka EMP ja EFTA riigid, kellel on samad õigused ja kohustused mis liikmesriikidelgi, v.a hääleõigus.

Ameti asutamisetapis juhtis haldusnõukogu tegevusi peamiselt vajadus kehtestada kiiresti üldraamistik, mis võimaldaks ametil täielikult toimivaks saada. Alates 2009. aastast saab haldusnõukogu keskenduda põhivaldkondadele, sealhulgas teatud kesksete poliitikate läbivaatamisele. Seejuures võtab haldusnõukogu pärast hoolikat analüüsi jätkuvalt vastu ECHA aastaaruanded, eelarve ning iga-aastased ja mitmeaastased tööprogrammid.

ECHA igapäevase juhtimise eest vastutab tegevdirektor. Tegevdirektor on oma töös sõltumatu, piiramata seejuures Euroopa Komisjoni ja haldusnõukogu asjakohast pädevust. ECHA oli esialgselt jagatud kolmeks direktoraadiks, kuid ameti kiire kasvu tõttu loodi 2008. aasta lõpus juurde neljas direktoraat. Tulevikus võib olla vaja teha organisatsiooni struktuuris veel kohandusi. Üks proovikivi ameti juhtimisel ajavahemikul 2009–2012 on tagada, et otsuseid tehakse kooskõlas ECHA standardse töökorraga ja õigusaktis kindlaks määratud tähtaegade jooksul, et õigeaegselt on olemas piisavalt asjakohaseid töötajaid ning et IT-vahendite väljatöötamine ja toimimine kulgeks plaanipäraselt. Teised olulised aspektid on keeruline ja tähtis tulu haldamine, sealhulgas kulu hüvitamine liikmesriikidele teostatud ülesannete eest, ning sidusa välise teabevahetuse tagamine.

Ajavahemikul 2009–2012 täiustatakse ECHA juhtimise, kvaliteedi (ISO 9000:2000) ja sisekontrollistandardite rakendamise nõudeid, et need oleksid kooskõlas kiiresti areneva ameti uute struktuuridega ja vastaksid tõhusa tegutsemisega seotud riskide tasemele. Arvestades ECHA kiiret kasvu, kesksete tegevusalade progressiivset laienemist ja kontrollikeskkonna muutumist, ajakohastatakse üldisi riskihindamisi ja sellel põhinevaid auditikavasid eeldatavasti kord aastas jooksvalt kolmeaastase kava raames.

Järgmise viie aasta prioriteediks on määratud ECHA turvalisuspoliitika täiustamine nii IT kui ka füüsilise turvalisuse osas ning asjakohaste tegevuskavade rakendamine. See hõlmab ECHA struktuuride tugevdamist nimetatud valdkondades (IT, rajatiste haldus ja üldine organisatsioon), peamiste menetluste vormistamist, ameti tegevuse jätkuvuse kava kehtestamist ja teadlikkuse tõstmise meetmete väljatöötamist.

Lõpetuseks olgu märgitud, et juhatus peab tagama ECHA aruandekohustuste täitmise, eelkõige seoses esimese kolme aasta aruandega loomkatsete alternatiivide ja strateegiade kohta, esimese viie aasta aruandega Euroopa Komisjonile REACHi toimimise kohta ning kemikaalide ohutu kasutamise aruandega, mis peaksid valmima 2011. aastal. Viimane neist tähistab ECHA panust oma tegevuse ülevaatamisse ja komisjoni esimesse aruandesse REACHi kohta, mis esitatakse 2012. aastal.

5.2 Eelarve, finantseerimine ja hanked

Põhieesmärgid ajavahemikul 2009–2012:

- jätkata usaldusväärset eelarve ja tegevuste kavandamist;
- tulla edukalt toime tasudest saadava tulu eeldatud kõikumistega.

Lähtuvalt ECHA tegevuste kiirest kasvust ja vajadusest tagada finantsjuhtimise kooskõla Euroopa Ühenduse asjakohaste eeskirjade ja määrustega, on finantstegevus peamine tugiprotsess.

Oma tegevuse rahastamiseks kasutab ECHA järgmisi vahendeid:

- 1) ühenduse toetus, mida annab Euroopa Liidu eelarvepädev institutsioon (st Euroopa Parlament ja nõukogu);
- 2) tulu tasudest, mida ECHA REACHis ning klassifitseerimise, märgistamise ja pakendamise määruses ettenähtud ülesannete täitmise eest võtab. Peale selle moodustab väikse osa ECHA eelarvest EMP toetus, mis arvutatakse ühenduse toetuse alusel;
- 3) mis tahes vabatahtlik toetus liikmesriikidelt ja EMP riikidelt.

2009. aasta on finantsperspektiivi praegusel perioodil viimane aasta, kui komisjon on kavandanud ECHA ühenduse toetust saavate asutuste hulka. Aastateks 2010–2013 ei ole seega ühenduse toetust

ette nähtud, mis tähendab, et eelduste kohaselt katab ECHA oma kulud täielikult tasudest, mis sel perioodil kooskõlas tasude määrusega¹⁰ sisse nõutakse.

Kuna REACH-määruses kehtestatud registreerimistähtjad põhjustavad aastate lõikes eeldatavasti suuri kõikumisi ECHA tulu tasemes, kusjuures esimene haripunkt saavutatakse prognooside järgi 1. detsembri 2010 tähtpäeva paiku ning see hõlmab hinnanguliselt 20 000 registreerimist, on tõhus eelarve kavandamine ja rahavoogude juhtimine äärmiselt tähtis. See on seda olulisem seetõttu, et tasude määrus näeb ette, et osa kogutud tasudest kantakse üle liikmesriikide pädevatele asutustele neile usaldatud teatud ülesannete täitmise eest, tagades seejuures piisavate finantsvahendite olemasolu ECHAs. Tulu ebakindlusest tulenevate raskustega toime tulemiseks tuleb finantsprotsessid eelregistreeritud ainete loetelu avaldamise tulemusena kogutud uutest andmetest lähtuvalt 2009. aastal läbi vaadata.

ECHA kehtivat finantsmäärust tuleb samuti muuta, nii et ametil oleks võimalik eraldada mõne aasta tasudest saadud sissetulekust mõistlik reserv tulevatel aastatel tasudest saadava väiksema sissetuleku hüvitamiseks. Selliste reservide kasutamise kord tuleb kindlaks määrata ja kasutusele võtta 2009. aasta jooksul.

Mis puudutab hankeid ja lepingute sõlmimist, siis ostab ECHA teatud tegevusi ka edaspidi sisse, et tagada REACH-määruse tõhus rakendamine. 2008. aastal kasutusele võetud suur raamleping REACH-määruse rakendamist puudutavate tehniliste, teaduslike, tervishoiu- ja keskkonnaalaste ning sotsiaalmajanduslike küsimustega seotud teenuste osutamiseks lõpeb 2012. aastal ja seetõttu kuulutatakse uus pakkumismenetlus välja aegsasti enne lepingu lõppkuupäeva, kui lepingu raames saadud kogemused hinnatakse positiivseks. IKT arendamise ülesannete ja ECHA haldusvajadustega toime tulemiseks on ajavahemikul 2009–2012 samuti jätkuvalt vaja korraldada hulgaliselt tõhusaid hankeid ja sõlmida lepinguid.

Eeldades, et 2009. aastast alates on olemas vajalik personal, on ECHA finantsjuhtimise oluline üldeesmärk kasutada võimalikult tõhusalt olemasolevaid finantsvahendeid kooskõlas säästlikkuse, tõhususe ja mõjususe põhimõtetega.

5.3 Personal ja infrastruktuur

Põhieesmärgid ajavahemikul 2009–2012:

- tagada ECHA eesmärkide saavutamiseks piisava kõrgekvaliteedilise personali kättesaadavus õigeaegse uute töötajate töölevõtmise ja olemasolevate töötajate pideva arendamise kaudu;
- tagada usaldusväärne ECHA personali juhtimise ja haldamise raamistik, sealhulgas asjakohane töötajate esindus;
- tagada ECHA töötajatele ja komiteedele kõrgekvaliteediline töökeskkond, mis vastaks kõrgeimatele tervishoiu-, ohutus- ja keskkonnaalastele standarditele;
- tagada suurima võimaliku tulemuslikkuse saavutamiseks haldusprotsessidele kõrgetasemeline IT-tugi.

Personal

ECHA personalipoliitika aastateks 2009–2011 on kindlaks määratud mitmeaastases personalipoliitika kavas (2009–2011). Kava näeb ette koosseisuliste töötajate arvu kahekordistumist.

Aruandeperioodil pööratakse palju tähelepanu ka personalihalduse ja -juhtimise menetluste optimeerimisele, eriti asjakohaste IKT-lahenduste kasutusele võtmise kaudu, et vähendada suureneva personali juhtimisest tingitud lisanduvaid halduskulusid. Prioriteetseks peetakse veebipõhise taotluste esitamise korra väljatöötamist/ostmist ja rakendamist, et tõhustada personalivalikut.

¹⁰ Euroopa Komisjoni määrus (EÜ) nr 340/2008.

Haldusnõukogu otsuse vastuvõtmisega personalieeskirjade rakenduseeskirjade kohta saab 2009. aastal valmis ameti personali haldamise regulatiivne raamistik; samuti luuakse personalikomitee asutamisega ametlikud ametisesed sotsiaalse dialoogi organid. Kõik ajutised töötajad, kellel on viieaastane tööleping, peavad tegema kolmanda tööaasta lõpus kirjaliku testi.

Personalikomitee olemasolu lihtsustab töötajate hüvanguks võetavate meetmete väljatöötamist, et edendada töötajate ja nende perede heaolu ning sisseelamist uues töökohas/elukohas. Esimestel ameti töötajatel, kes võeti tööle 2007. aastal, on 2009. aastal õigus edutamisele ning ECHA kehtestab alates 2009. aastast kord aastas korraldatava ümberklassifitseerimise protsessi, mis võimaldab töötajaid edutada töösaavutuste alusel.

Terviklikku koolitusprogrammi, mis hõlmab üldisi põhioskusi, nagu IT-vahendid, juhtimine ja kontroll ning keeled, täiustatakse edasi, et tagada pidev karjäärialane areng kõikidele töötajatele, keda 2012. aasta lõpuks on ligikaudu 500.

Teaduslike ülesannete keerukuse tõttu on prioriteetne töökohal pakutav koolitus, et kasutada tõhusalt ära nende töötajate eriteadmised, kes on ECHA põhimõtteliselt üles ehitanud. Pärast uute töötajate üldist sisseelamiskoolitust töötatakse välja ja võetakse kasutusele töökohakoolituse kavad. See võimaldab ECHA-l kasutada vahendeid tõhusalt ja tagab koolitusvajaduste pikaajalise kavandamise.

Infrastruktuur

Infrastruktuurialaste ülesannete alla kuulub ameti ruumide haldus. ECHA on nüüd ainus rentnik, kuna omanik kolis 2009. aasta septembris välja. Uus pikaajaline rendileping tagab ECHA-le püsiva asukoha pikaks ajaks ning sisaldab ka ostuvõimaluse väljavaadet.

Omaniku väljakolimine toob kaasa hulga infrastruktuurimeetmeid ning remonditööde, kaupade ja teenuste hankimise, mis tuleb nõuetekohaselt kavandada ja ellu viia. Remonditööd tehakse mitmes etapis vastavalt ECHA kasvades tekkivale vajadusele lisaruumi järele.

ECHA ruumides asuv konverentsikeskus on plaanis avada 2009. aasta jaanuaris. Konverentsikeskusesse on vaja erioskustega tehnikuid, kes juhiksid ja hooldaksid nii keskust ennast kui ka sinna paigaldatud moodsaid audiovisuaalseadmeid.

Tagada tuleb ECHA pikaajalised turvalisusvajadused. Amet korraldab turvalisuse hindamisi kooskõlas standardiga ISO 27001 ning töötervishoiu kontrolle.

5.4 Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia

Põhieesmärgid ajavahemikul 2009–2012:

- kehtestada, rakendada ja hoida toimivana kogu ametit hõlmavad tehnilise infrastruktuuri, rakenduste, andmestruktuuride, tegevusprotsesside ja töövoogude arhitektuurijuhendid;
- rakendada IT-projektide elluviimisel parimat juhtimistava ning edendada ja täiustada seda;
- tagada võimalikult suur järjekindlus, tõhusus ja kõrge turvatase kõikide infotehnoloogiliselt toetatavate toimingute puhul.

Ameti IKT-alane tegevus hõlmab mitmesuguseid teenuseid ja toetab väga paljusid tegevusvajadusi. Selleks et jõuda paberivaba toimimiseni, kus andmed oleksid kaitstud, ning et täita kasvavaid vajadusi eelmistes peatükkides kirjeldatud IT-vahendite järele, on IKT-tegevused jagatud funktsionaalseteks põhirühmadeks: tehnilise infrastruktuuri haldus; toimingute järelevalve; suurprojektide elluviimine (või elluviimise toetamine); kesksete ja haldusrakenduste haldus, sealhulgas dokumendihaldussüsteem; projektijuhtimisteenuste osutamine ja projektijuhtimistavade kvaliteedi tagamine; turvalisuspoliitika rakendamine ja järelevalve.

Alates 2009. aastast peaksid IKT-tegevused keskenduma REACH-määruse toetamiseks kasutusele võetud tehniliste lahenduste loimimisele ja ühtlustamisele. See hõlmab REACH-ITi süsteemi ennast,

kõiki situatsioonikava raames kasutusele võetud vahtakendusi ning muid olemasolevaid põhisüsteeme (nt IUCLID 5, kemikaaliohutuse hindamise / kemikaaliohutuse aruande süsteem jms). Lõimimisprotsessi keskse tegevusena vaadatakse 2009. aastal läbi ja konsolideeritakse REACH-ITi üldine arhitektuur ning tugevdatakse ja konsolideeritakse selle aluseks olevaid tehnilisi infrastruktuure ja vahendeid (nt andmekeskus, avariitaaste, menetlused, personal). Turvalisi võrguühendusi liikmesriikide pädevate asutustega laiendatakse, hoitakse toimivana ja kontrollitakse kooskõlas kehtestatud turvalisuspoliitika ja -korruga. Nimetatud poliitika vaadatakse veel läbi ja selles tehakse täiendusi kooskõlas ISO 27001 standarditega.

Alates 2009. aastast hallatakse kõiki IT-projekte, rakendusi ja peamisi süsteeme ameti standardsete juhtimisprotsesside alusel, tagades nii kooskõla ühelt poolt IKT üksuse toetamise ja hooldamise suutlikkusega ning teiselt poolt ECHA arhitektuurijuhenditega. Jätkatakse võrgu, teabevahetuse, tehnilise infrastruktuuri ning kasutajatoe laiendamist ja tõhustamist, et tulla toime töötajate arvu suurenemisega.

6 LISAD

1. lisa. Ülevaade REACHis ning klassifitseerimise, märgistamise ja pakendamise määru­ses kehtestatud vahe-eesmärkidest ajavahemikul 2009–2012

Määru­ses kehtestatud vahe-eesmärk

- 2009**
- 1. jaanuariks tuleb avaldada eelregistreeritud ainete loetelu (artikli 28 lõige 4).
 - 1. juuniks tuleb esitada esimesed ECHA soovitus­ed ainete kandmiseks autoriseerimist vajavate ainete loetellu (XIV lisa) (artikli 58 lõige 3).
 - Alates 1. juunist hakatakse kohaldama piiranguid käsitlevat VIII jaotist ja XVII lisa (artikli 141 lõige 4). (Komisjon peab koostama 1. juuniks XVII lisa loetelu (artikli 67 lõige 3) ja lisama kõik muudatused, mis on tehtud piirangute direktiivis alates selle jõustumisest.
1. juunist 2009 kuni 1. juunini 2013 võivad liikmesriigid säilitada olemasolevad ja rangemad piirangud.)
 - 1. juuniks tühistatakse direktiiv 76/769/EMÜ (piirangute direktiiv).
- 2010**
- 1. detsembriks tuleb registreerida faasiained, mida on toodetud või imporditud vähemalt 1000 tonni aastas, faasiained, millel on klassifikatsioon R50/53 ja mida on toodetud või imporditud vähemalt 100 tonni aastas, ning faasiained, mis on klassifitseeritud 1. või 2. kategooria kantserogeenseteks, mutageenseteks või reproduktiivtoksilisteks aineteks (artikli 23 lõige 1).
 - 1. juuniks peavad liikmesriigid esitama komisjonile esimese viie aasta aruande REACHi toimimise kohta (artikli 117 lõige 1). Aruanne peab sisaldama jõustamisega seotud aspekte (artikkel 127).
 - 1. juunil lõpeb piirangutega seotud üleminekumeetmete kehtivus (artikkel 137).
 - 1. detsembriks tuleb esitada klassifitseerimise ja märgistamise teated kooskõlas artikliga 113 (artikkel 116)¹¹. (Jaotis XI „Klassifitseerimis- ja märgistusandmik” saab kemikaalide klassifitseerimise ja märgistamise globaalse harmoneeritud süsteemi (GHSi) määru­se osaks, kui see vastu võetakse (komisjoni lõpliku teatise KOM(2007) 355 artiklid 41–43, artikli 56 lõige 11))
- 2011**
- 1. juunil, kuus kuud pärast aine kandmist kandidaatainete loetellu, algab toodetes sisalduvatest väga ohtlikest ainetest teavitamine (artikli 7 lõige 2).
 - 1. juuniks peab ECHA esitama komisjonile esimese viie aasta aruande REACHi toimimise kohta (artikli 117 lõige 2).
 - 1. juuniks peab ECHA esitama komisjonile esimese kolme aasta aruande loomkatsete alternatiivide ja strateegiate kohta (artikli 117 lõige 3).
 - 1. detsembriks tuleb liikmesriikidele esitada ühenduse hindamisplaani esimene kavand (artikli 44 lõige 2).
 - [Kolm aastat pärast avaldamist Euroopa Liidu Teatajas] tuleb esitada kemikaalide ohutu kasutamise aruanne (klassifitseerimise, märgistamise ja pakendamise määru­se artikkel 36a).
- 2012**
- 1. juuniks peab Euroopa Komisjon esitama esimese viie aasta üldaruande REACHi toimimise ja alternatiivsete katsemeetodite arendamise ja hindamise rahastamise kohta (artikli 117 lõige 4) – aruanne peab sisaldama aastas koguses 1–10 tonni toodetavate või imporditavate ainete registreerimise nõude läbivaatamist, mille põhjal võib esitada seadusandliku ettepaneku (artikli 138 lõige 3).
 - 1. juuniks peab komisjon teostama määru­se reguleerimisala läbivaatamise, mille põhjal võib esitada seadusandliku ettepaneku (artikli 138 lõige 6).
 - 1. juuniks tuleb teostada ECHA läbivaatamine (artikli 75 lõige 2).
 - 1. detsembril on katsetamisettepanekuid käsitlevate ECHA otsuste eelnõude tähtpäev 1. detsembriks 2010 esitatud registreerimise osas (artiklil 43 lõike 2 punkt a).

¹¹ Klassifitseerimise, märgistamise ja pakendamise määru­se artikkel 41, kui määru­sus on jõustunud.

2. lisa. ECHA tulud ja kulud ajavahemikul 2009–2012 (sh töölevõtmise plaan)¹²

Tegevused	2009						2010					
	Personal			Kulud (tuhandetes eurodes)			Personal			Kulud (tuhandetes eurodes)		
	AD + AST	Muud töötajad	Kokku	I jaotis	II jaotis	III jaotis	AD + AST	Muud töötajad	Kokku	I jaotis	II jaotis	III jaotis
3.0 Põhitegevused												
(Juhtimine, koordineerimine ja toetus)	26	3	29	3,387			32	3	35	3,922		
3.1 Registreerimine ja eelregistreerimine	22	2	24	2,803		75	30	2	32	3,586		75
3.2 Hindamine	45	2	47	5,489		550	67	2	69	7,733		600
3.3 Autoriseerimine ja piirangute kehtestamine	8	1	9	1,051		800	15	1	16	1,793		800
3.4 Klassifitseerimine ja märgistamine, väga ohtlikud ained	18	1	19	2,219		800	18	1	19	2,129		800
3.5 Nõustamine ja abi osutamine	34	6	40	4,672		1,172	44	7	51	5,716		1,250
3.6 Tegevust toetavad IT-vahendid	21	1	22	2,569		6,300	25	1	26	2,914		5,700
4.0 ECHA organid ja tugitegevused												
4.1 Sekretariaat												
4.2 Komiteed ja foorum	18	2	20	2,336		3,500	28	3	31	3,474		4,000
4.3 Apellatsiooninõukogu	16		16	1,869		400	23		23	2,578		2,500
4.4 Teabevahetus (sh tõlked)	13	4	17	1,985		4,500	18	4	22	2,466		3,350
4.5 Suhted ELiga ja rahvusvahelised suhted	13		13	1,518		710	24	1	25	2,802		600
5.0 Juhtimine, organisatsioon ja vahendid						1,910						2,240
5.1. ECHA juhtimine (sh haldusnõukogu ja õigusala nõu)	22	1	23	2,686			26	2	28	3,138		
5.2 Eelarve, finantseerimine ja hanked	20	3	23	2,686			23	5	28	3,138		
5.3 Personal ja infrastruktuur	23	4	27	3,153	7,910		25	4	29	3,250	8,283	
5.4 IKT	25	4	29	3,387	2,330		28	2	30	3,362	2,850	
KOKKU	324	34	358	41,812	10,240	20,717	426	38	464	52,001	11,133	21,915

Tulud	2009		2010	
	Tulud (tuhandetes eurodes)		Tulud (tuhandetes eurodes)	
Tasud	3,593		333,701	
EÜ toetus	70,908		0	
Kolmandad riigid (EFTA)	1,511		0	
Muu (pangaintressid jm)	160		700	
KOKKU	76,172		334,401	

¹² Selgitav ülevaade. Juhime tähelepanu asjaolule, et 2009. aasta prognoositud eelarve on väiksem kui komisjonile ja eelarvepädevale institutsioonile teatatud esialgne eelarveprojekt.

Tegevused	2011						2012					
	Personal			Kulud (tuhandetes eurodes)			Personal			Kulud (tuhandetes eurodes)		
	AD + AST	Muud töötajad	Kokku	I jaotis	II jaotis	III jaotis	AD + AST	Muud töötajad	Kokku	I jaotis	II jaotis	III jaotis
3.0 Põhitegevused												
(Juhtimine, koordineerimine ja toetus)	32	3	35	3,764			32	3	35	3,974		
3.1 Registreerimine ja eelregistreerimine	31	2	33	3,549		75	31	2	33	3,747		75
3.2 Hindamine	69	2	71	7,636		700	69	2	71	8,062		1,100
3.3 Autoriseerimine ja piirangute kehtestamine	17	1	18	1,936		800	17	1	18	2,044		800
3.4 Klassifitseerimine ja märgistamine, väga ohtlikud ained	18	1	19	2,043		800	18	1	19	2,157		800
3.5 Nõustamine ja abi osutamine	53	8	61	6,560		1,210	53	6	59	6,699		1,160
3.6 Tegevust toetavad IT-vahendid	25	1	26	2,796		4,250	25	1	26	2,952		3,500
4.0 ECHA organid ja tugitegevused												
4.1 Sekretariaat												
4.2 Komiteed ja foorum	35	4	39	4,194		6,045	35	3	38	4,315		8,305
4.3 Apellatsiooninõukogu	27		27	2,904		500	27		27	3,066		600
4.4 Teabevahetus (sh tõlked)	25	1	26	2,796		2,600	25	2	27	3,066		2,400
4.5 Suhted ELiga ja rahvusvahelised suhted	25	4	29	3,119		643	25	4	29	3,293		690
5.0 Juhtimine, organisatsioon ja vahendid						2,188						2,349
5.1. ECHA juhtimine (sh haldusnõukogu ja õiguslane nõu)	28	3	31	3,334			28	2	30	3,407		
5.2 Eelarve, finantseerimine ja hanked	24	5	29	3,119			24	3	27	3,066		
5.3 Personal ja infrastruktuur	25	4	29	3,119	8,579		25	4	29	3,293	8,956	
5.4 IKT	30	2	32	3,442	2,850		30	2	32	3,634	2,850	
KOKKU	464	41	505	54,311	11,429	19,811	464	36	500	56,775	11,806	21,779

Tulud	2011		2012	
	Tulud (tuhandetes eurodes)		Tulud (tuhandetes eurodes)	
Tasud	13,546		26,648	
EÜ toetused	0		0	
Kolmandad riigid (EFTA)	0		0	
Muud (pangaintressid jm)	5,300		3,800	
KOKKU	18,846		30,448	